

HUSITĀ

Časopis Pražské diecéze ČČSH

číslo 6/2019 | ročník XVII | prosinec 2019

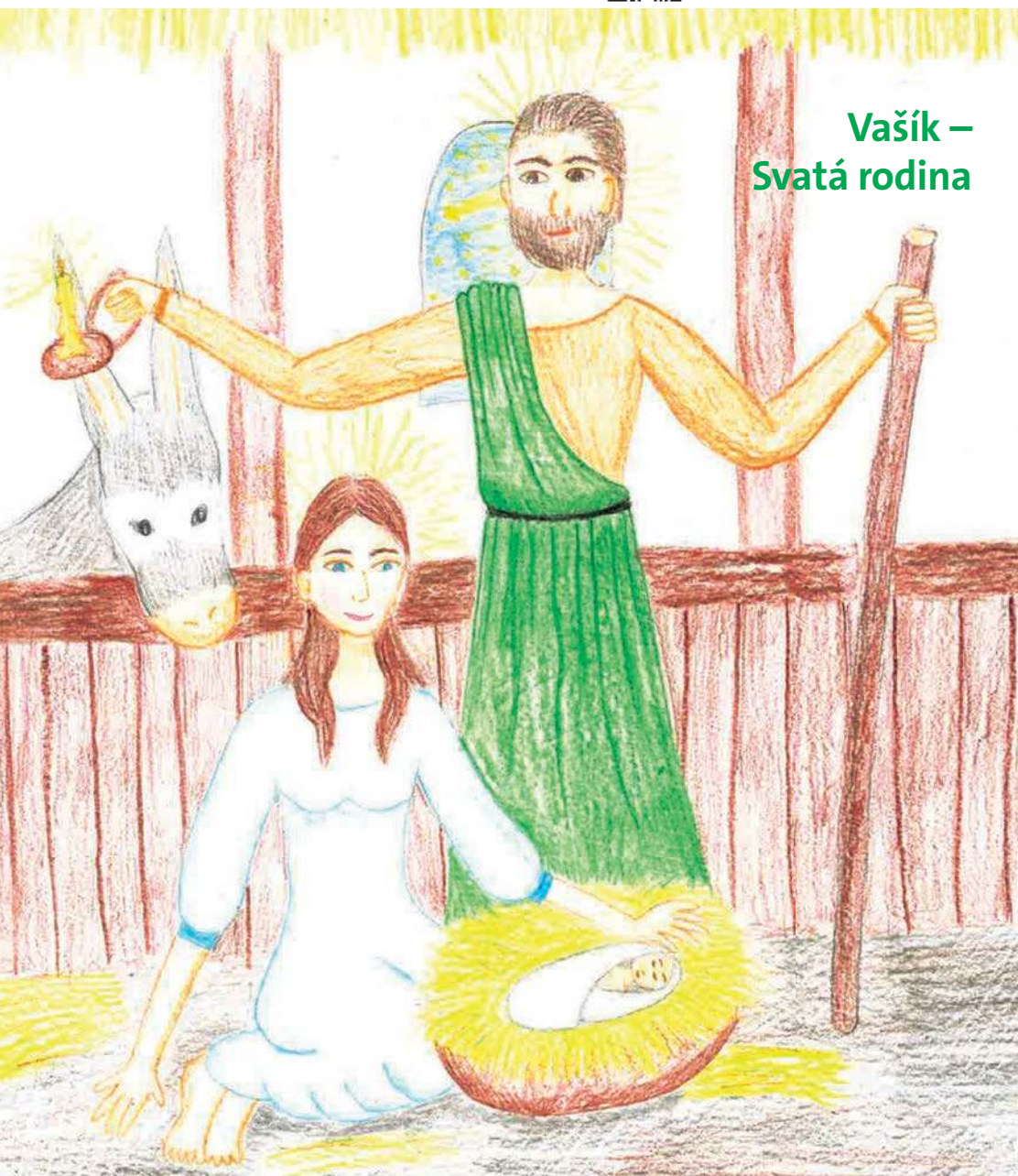

06

9

771214

463004

**Vašík –
Svatá rodina**

Husita

vychází 6x ročně

Vydává

Pražská diecéze Církve československé husitské
ve spolupráci s Husitským centrem, o. p. s.,
ISSN 1214-4630
Tisk: Dobel, Lanškroun

Kontaktní adresa

Časopis Husita, Pražská diecéze CČSH,
V Tišíně 3, 160 00 Praha 6
tel.: +420 777 759 652
e-mail: renata.veliskova@ccshpraha.cz
web: www.ccshpraha.cz/casopis-husita

Pověřená redaktorka a jazyková korektura

Renata Velíšková

Grafické zpracování

Mgr. Simona Ullspergerová

Příspěvky do časopisu

Deadline pro zaslání příspěvků je vždy do 25. každého lichého měsíce. Jedině tak může být zajištěno včasné vydání časopisu a jeho distribuce čtenářům. Děkujeme za pochopení, R. Velíšková, pověřená redaktorka

Spolupracovníci

Mgr. P. Benda, J. Boček, V. Červenka,
RNDr. M. Hlasivcová, PhDr. J. Hložek, PhDr. B. Koblre,
DiS., PhDr. J. Kobrllová, Mgr. D. Krausová,
Mgr. K. M. Lukasová, Ing. M. Matoušková,
PhDr. O. Nytrová, K. Salmonová, Ing. V. Strachota,
E. Ševčíková, PhDr. J. Škoda, M. Šťastná, DiS.,
Bc. A. Zavelová, MUDr. B. Ždichynec, CSc.

Distribuci a objednávky zajišťuje

ses. Miloslava Krejzarová,
tel.: +420 234 760 058, mobil: +420 777 759 654
Faktury a potvrzení přijetí plateb zajišťuje
ses. Mgr. Eva Mlezivová, tel.: +420 234 760 058
mobil: +420 737 212 687

Prodejní místa

Prodejna Blahoslav, Wuchterlova 5, Praha 6
Pražská diecéze CČSH, V Tišíně 3, Praha 6
Husův institut teologických studií,
Roháčova 66, Praha 3

Vážení a milí, čtenářky a čtenáři,
přejeme Vám

požehnané vánoční svátky
naplněné pokojem a radostí
z příchodu Spasitele...

Ať poselství tajemné vánoční noci,
poselství pokoje a lásky, naplní Váš život
nejen o vánočních svátcích,
ale i ve všech dnech nového roku!

Za redakci časopisu Renata Velíšková

4–5

Husitské centrum
o.p.s.

6–8

Výročí českých
vánočních
bohoslužeb

9

Státní hrad
Křivoklát hostil
V. ročník kastello-
logické konferen-
ce k počtě prof.
Tomáše Durdíka

10

Setkání 3. věku
a Světový den
míru v Karlíně

11

Sváteční čas
adventu

12–13

Jakoubek
ze Stříbra

14–15

80. výročí tábor-
ského Sboru Bo-
žích bojovníků

16–17

Vzpomínky ma-
lostranské (8)

18–21

Rota „Nazdar“
ve Francii

21–22

Den poezie
v Karlíně 2019

23

100 let Evange-
lické teologické
fakulty

24–25

Odkaz Jana Žižky
pro dnešek

26

Klub Nuseláček
slaví 100 let
církve

27

Nepředmětnost
v myšlení

28–30

Albánie

31

Návštěva v Zemi
vycházejícího
slunce

32

Malý předvánoč-
ní příběh

33–34

Bohoslužba
s em. br. bisku-
pem Hradským
v NO Holešovice

35

Poezie

Anděl řekl Josefovi: Maria porodí synu a dáš mu jméno Ježíš; neboť on vysvobodí svůj lid z jeho hříchů. (Mt 1,21)

Vážené sestry a vážení bratři v Kristu, moji milí,

naplnil se čas a přiblížilo se Boží království na zemi. Změna k lepšímu, ke konečnému Dobru nastala! Bůh nás má rád, a proto přichází, aby nás zachránil. Je jen na nás, jestli se rozhodneme jeho záchranu přijmout! Pozemský život je krátký, času je málo, nezatěžujme se proto hádkami a svary o věci pomíjivé, ale bojujme dobrý boj víry a všude zvěstujme Boží vůli. Ježíš nás vysvobodil z moci hříchu, jsme Boží děti, radujme se z toho. A ona vnitřní radost ať z nás vyzářuje všude, kde jsme, a tím proměňujeme stále strachy a úzkosti tohoto světa. Narodil se nám Spasitel! Radujme se!

David Tonzar
David Tonzar
biskup

Husitské centrum

5

Kastellologická konference 2019

9

80. výročí táborského Sboru

14

Sváteční čas adventu

11

Vzpomínky malostranské (8)

17

Husitské centrum o.p.s.

Vánoce v exilu

Letní měsíce jsou nenávratně za námi a pro nás, pracovníky husitského centra, je za námi i jedna velká etapa našeho působení v husitském kostele na Žižkově. Po náročném třídění, vyklízení a stěhování jsme definitivně zavřeli brány a nechali za sebou vzpomínky na společné akce, láskyplná setkání a radostné události a udělali prostor pro naději na nové začátky. Jsme vděční za každého, kdo během uplynulých let zanechal svou nesmazatelnou stopu v naší společné historii. Momentálně jsme se ocitli v exilovém domově s výhledem na ten původní, ve kterém bude probíhat rozsáhlá rekonstrukce. S sebou jsme si vzali jen to nejdůležitější a na první pohled jsme se vrátili ke kořenům své práce. Znovu jsme se ocitli v ulicích Žižkova. S batůžky a dobrou náladou nabízíme pomoc a informujeme bývalé i budoucí klienty o našem dočasném přemístění. Venku přituhuje a my si více než kdy dříve připomínáme pravý význam adventu, tedy doby, kdy Josef s Marií opustili svůj domov a vydali se na náročnou cestu do Betléma. Stejně jako oni, i my procházíme deštivými dny s nadějí na vzrušující budoucnost plnou nových výzev. Stejně jako oni se ocitáme na cestě, v exilu a v očekávání. Stejně jako oni si můžeme uvědomit, že to, co máme jsou především vztahy, možnost spolehnout se na sebe navzájem a čerpat z bohatých zkušeností, které jsme doposud získali. Nejdeme tedy s prázdnou. Až dojdeme k cíli, abychom přivítali novou naději, naším darem bude hodnota lidskosti, která je stejná na cestě i v chrámu. Vám i našim klientům přejeme, abychom si nejen v tomto čase připomínali, co je opravdu hodnotné, pravdivé a dobré a že boží podstata tkví v tom, že

se z lásky sklonil a stal se jedním z nás. „Kam jsme ale už došli, toho se držme“ Filip 3:16. To vše si společně můžeme připomenout při vánoční bohoslužbě 12. 12. v prostorách Husova institutu teologických studií od pěti hodin.

Autor: Michaela Šťastná, Dis.

Práce s agresí v Nizkoprahovém klubu Husita

Od září 2019 se rozjela pravidelná aktivita Box zaměřená na práci s agresí. Kurz je volně přístupný všem dětem a mladistvým, kteří spadají do cílové kategorie. V rámci aktivity se vytvořila samovolně polouzavřená skupina, která každý týden pravidelně dochází na lekci. Aktivitu vede trenér z komu-

nity Marek Nistor, který směřuje děti ke zdravému životnímu stylu, zvládnání agrese v krizových situacích, či v nejnepříjemnějších situacích se umět bránit. Děti se trénují v reakcích na své vypjaté emoce a hledají jiné řešení, než použít hned násilí, které je často pro ně neadekvátní reakcí na dané situace. Jsme rádi, že děti tuto nabídku využívají, jelikož často se potýkáme s nadměrnou aktivitou v terénu či na školách, kam místní děti ze Žižkova dochází.

Gitanne ve videoklipu!

Ano je to tak! I v roce 2019 se taneční soubor Gitanne, který je podporován Nizkoprahovým klubem Husita, podílel na natáčení videoklipu. Po videoklípěch s Terne Čave, UGC, teď přišel na řadu videoklip s Janem Bendigem starším. Natáčení se tentokrát zúčastnili i nováčci z tanečních skupin Reinas a Romani, pro které to bylo úplně první setkání s kamerou. Choreografie byla znovu pod vedením tanečnické lektorky Evy Džobákové, která už je zkušená v účinkování před kamerou. Natáčení proběhlo na magickém místě A Maze In Tchaiovna, které pomoh-

lo k ještě lepší atmosféře. Děkujeme za možnost vystoupit v klipu. Pro tanečnice to byl zase velký přínos zkušeností. Na videoklip se můžete těšit v blízké budoucnosti.

Autor: Bc. Anna Zavřelová

NA POČEST VĚROZVĚSTA

Zařazujeme ke 100. výročí českých vánočních bohoslužeb (1919) a 1150. výročí úmrtí Konstantina – Cyrilla (869). Slavný připitek slavného lingvisty (Roman Jakobson 19. září 1969.)

Drazí přátelé, paní a pánové,

dovolte ještě mně – starému Ahasvérovi – připojit pár slov k tomu, co řekli oba moji staří přátelé. Skončili jsme konferenci o Konstantinu – filosofovi, který, ač cizinec, přišel do této země, a ona se mu stala osudem. Pro ni vytvořil své obrovské dílo, jí odkázal své myšlenky, jež přetrvaly tisíciletí. Zanikla Svatá říše římská národa německého, zaniklo habsburské mocnářství i Hitlerova „tisíciletá“ říše, které se snažily popřít Konstantinovy ideje, ale ony tu stále jsou, jeho jméno je stále živé a na všechny ty císaře, mocnáře a vůdce si už dnes sotva kdo vzpomene. Osud Konstantinova učení ukázal sílu Slova, trvalost myšlenky. Nikdo ji nezničil, a ani by nemohl zničit násilím, neboť je hodnotou jiného řádu. „Moudrost v ní mluví,“ řečeno hlubokými slovy Konstantinovými, a moudrost lze překonat jen větší moudrostí a ničím jiným.

I já se hluboce skláním před dílem Konstantinovým, s nímž se – byť i tisíckrát menší – cítím spřízněn. I já jsem přišel odkudsi z východních krajů do této země a nezůstal jsem chladný a lhostejný k jejímu duchu a tepu, k jejímu životu a osudu. A i mne zřejmě sklátí smrt kdesi daleko na západě – a opět v jiném, cizím kraji. Přesto bych chtěl odkázat své dílo právě této české zemi, bez níž bych je nikdy nebyl mohl vytvořit. Vždyť ono vyrostlo z tradic této země, jejichž velikost jsem si snad –

jako cizinec, jimž jsem tu zpočátku byl – uvědomoval trochu více než ti, kdo se tu narodili, vyrostli a jimž se tu prostě jevilo prostým a samozřejmým i to, s čím by se nesetkali nikde na světě.

Ale nemysleme teď na poslední věci, když máme před sebou číše z českého skla a s českým vínem, které tak zachutnalo už Karlu IV. – a to byl nějaký znalec světa! Nuž, pane Bohoušku – Bušku, smočme rty a vychutnejme tento dar zdejší přírody.

Připijím na krásu české země, která mě uchvátila už skoro před padesáti lety, a kterou jsem si mohl znovu připomenout a oživit právě dnes. Ale nejde jen o krásu přírody, ale i o velkou morální krásu lidí, kteří v této podivuhodné zemi žijí. V zemi, kde nyní pracuji, je dnes ideálem ‚úspěšný člověk‘ – sportsman nebo businessman. Já jsem však hrdý na to, že existuje země, a já jí za tolik vděčím, jejíž lid už odedávna ctí výše než moc a majetek památku lidí, které by každý pravý Američan označil za neúspěšné ztroskotance – takových lidí, jako byl Konstantin, který se musel jít ospravedlnit do Říma, ale jehož dílo bylo později stejně zakázáno a knihy jeho žáků spáleny; jako byl Hus, který byl sám upálen, když se odmítl podřítit tomu, co mu vnucovali; jako byl Komenský, který musel po vítězství cizích vojsk, jemuž předcházelo půl roku relativní svobody, opustit svou tolik milovanou vlast. Chtěl bych pozdra-

vit zemi, kde kultura je domovem víc než kdekoli jinde, zemi, která má to, s čím jsem se ještě nikde jinde neseťkal, zemi, v níž obrovská většina lidí samostatně přemýšlí a jen nepatrná hrstka toho není schopna, zatímco jinde je tomu bohužel dosud stále ještě naopak.

Sám se mnohdy podivuji tomu, čím to vlastně je, že právě tato země, ohnisko Evropy, kde se už za Konstantina střetala kultura Východu a Západu s vlastním, domácím kulturním přínosem, zachovala na tak malé ploše tolik obrovských kulturních památek a dala světu takové obrovské myšlenky, jako ideu rovnosti a suverenity všech zemí (Konstantin), jako veliké ideje reformace (Hus) a ten obrovský odkaz Komenského – demokratizaci vědění. Nuž, vždyť třeba jen ta Praha: čím to vlastně je, že právě zde nalézáme nejrozsáhlejší románskou památku Evropy – románský Strahov, že v Praze dnes stojí nejstarší židovská synagoga v Evropě, že Praha se může pochlubit nejstarším zachovaným komplexem raně gotických budov, jako je Anežský klášter, že v Praze na Karlově se klene nejmělejší gotická klenba Evropy, že v Praze se v zeleni zahrad tak půvabně vyjímá nejkrásnější renesanční stavba na sever od Alp – královský Belveder, že nejmalebnější městské čtvrti světa – Malé Straně – vévodí tak skvostný barokní kostel s nejvyšší barokní klenbou v Evropě, chrám sv. Mikuláše. A v tomto je i zázrak 19. století – Národní divadlo –, které si vybudoval vlastně z ničeho národ sobě. Ani to nemá, snad jen s výjimkou Estonska, obdoby ve světě. Jaké podivuhodné město je vlastně ta Praha – kamenná krása staletí, tonoucí v zeleni malostranských a hradčanských parků a zahrad. Praha – to poutní místo evropských Židů, kteří se sem sjíždějí, aby zhlédli Staronovou synagogu,

překrásný židovský hřbitov s tumbou legendárního tvůrce Golema i světově proslulé židovské muzeum se sbírkami, jež nemají obdobu ani v Izraeli. Praha – to poutní místo evropských protestantů, kteří se sem sjíždějí podívat se na kolébku evropské reformace – Betlémskou kapli s Husovým domkem kazatelů – i na ten první protestantský kostel sv. Martina ve zdi, kde mistr Jakoubek poprvé na světě dával přijímat pod obojí způsobou. Ale i katolíci tu najdou své Bambino di Praga – pražské Jezulátko a celou tu katolickou barokní krásu, tu pohádku, kterou nenajdete nikde na světě.

Ale je tu ještě něco, čeho si cením nejvíc. Žádný národ na světě, který jsem poznal, nemá v sobě tolik ryzího demokratismu jako váš. Uvedu příklad nejnázornější. Vždyť tento národ nikdy v dějinách nikoho – žádný jiný národ – neutlačoval. A ti, kdo byli vždycky a všude nejvíc utlačováni a pronásledováni – Židé –, tu nebyli zbaveni, pokud zemi vládli domácí vládci, své důstojnosti. Před tisíci lety přijala tato země snad jako jediná v Evropě přátelsky židovské obyvatele. I když mluvili jiným jazykem a měli jiné zvyky, podala jim svou ruku a oni – věřte mně – na to nikdy nezapomněli. Za svého pobytu ve Skandinávii jsem našel středověké židovské dokumenty ze severu a v nich židovští kupci s obdivem a úctou popisují zemi, kde po Židech nikdo neplive a nikdo neponižuje jejich důstojnost, kde moudrý král z domácího rodu trestá zločiny spáchané na Židech tak, jako by byly spáchané proti komukoli jinému, zemi, kde pogromy jsou výjimkou. Ano, hovořilo se tehdy na severu o české zemi s úctou a obdivem. A což teprve, když později český král – bliženec můj i moudrosti – Rudolf II. dovolil moudrému rabbi Löwovi volný přístup

na hrad v kteroukoli dobu a bez předchozího ohlášení. A myslím, že nemusím připomínat ani nejnovější dobu, kdy pozdější československý prezident se postavil tak jednoznačně proti antisemitismu, který bohužel k hanbě lidstva – s výjimkou českého národa, jemuž byl vždycky cizí – dodnes otravuje svět.

Ano, paní a pánové, to všechno jsem si uvědomil a pochopil už skoro před padesáti lety, kdy mě revoluce – a tehdy to byla opravdová, čistá revoluce – zanesla jako svého diplomatického představitele a věrného bojovníka do této divukrásné země, kterou jsem si pak zvykl nazývat domovem. A právě zde jsem si uvědomil, jak nutná a potřebná byla pro zemi, kde jsem se narodil, tato revoluce – ale i to, jak mnoho byly její pozdější osudy poplatné jejím hrubým a špatným dějinným tradicím. Česká země se stala pro mne domovem. Ale je to pro mne víc než domov, neboť domov si člověk nevybírá, ten je mu dán; ale já jsem si – přes všechny vzpomínky na matku a její lásku, kterou mi dávala tam daleko – tuto zem sám, dobrovolně za domov zvolil. Já jsem to tehdy dělat nemusel, ale já jsem se tak sám, dobrovolně rozhodl. A s těžkým srdcem jsem pak tuto zemi po letech opouštěl, abych zachránil holý život. Ale jaký je to život, když člověk zanechá své srdce daleko. A tak aspoň česká literatura a česká kultura – ta moudrost Čechů v ní obsažená – se stala mým osudem.

Jsem starý člověk a nevím, vrátím-li se ještě někdy sem, domů. Rozhodl jsem se proto, jak víte, odkázat svá nejlepší díla – a ta jsou věnována české kultuře anebo z jejích tradic vyrůstají – Vám. Karlova universita – moje universita, neboť v ní jsem vystudoval – se je rozhodla vydat podle mého přání v českém jazyce. Nyní k nim připojuji snad už své práce poslední, studie o staroslověnské poezii a o nejstarší duchovní české pís-

ni Hospodine, pomiluj ny. Napsal jsem je – jako tolik svých věcí – česky a chtěl bych, aby byly také doma, v Čechách, vydány. Je to mé poslední přání.

Drazí mí přátelé! Netušil jsem loni v létě na slavistickém sjezdu, že se tak brzo zase octnu mezi Vámi. I tak, když po všem, co se seběhlo, přišlo Vaše pozvání, byl jsem dojat. Pochopil jsem pocity Antonína Dvořáka, když byl v cizí zemi, za oceánem, a tolik toužil po návratu do vlasti. Zněla mi v uších ta jeho překrásná melodie – ten motiv domova z jeho Novosvětské – Vlasti má vzdálená... Ale teď, když jsem tady, zní mi v uších zas jiná hudba – ten slavný závěr Smetanovy Libuše, neboť i když mně dnes mlha brání v jasném rozhledu, neztratil jsem nic z té trojice Konstantinových ctností – lásku, víru ani odvahu.

Promiňte, prosím, že jsem Vás tímhle svým osobním vyznáním trochu zdržel. Ale teď už pijme z těchto číší, které jsou dílem poctivých rukou. A pijme klidně, neboť ten tajemný nápis Mene, Tekel, Fares, který snad i dnes píše kdesi v moderním Ninive na stěnu Asurbanipalova paláce ruka dějin, není adresován Vám. Tyto číše přece nepocházejí z cizí země a ruce, které je zvedají, nerozbořily chrám Šalomounův – chrám lásky a moudrosti. Naopak, vždyť právě ony patří těm, kdo odkaz Šalomounův, který tomuto národu tak krásně tlumočil Konstantin ve svém Proglasu, se už po jedenáct staletí snaží naplnit.

Pijme tedy z kalicha, který se stal právě v této zemi symbolem rovnosti, to víno, které se zase v zemi mých dávných předků už před dvěma tisíci lety stalo symbolem nejvyšší oběti, přinesené v zájmu celého lidstva. A věřme, že lidstvo jednou tuto symboliku pochopí.

*(Vysílal Český rozhlas –
Stanice Vltava v 90. letech 20. století.)
(BK, jSk)*

Státní hrad Křivoklát hostil V. ročník kastellologické konference k poctě prof. Tomáše Durdíka

Ve dnech 1. a 2. 11. 2019 hostil hrad Křivoklát V. ročník mezinárodní kastellologické konference věnované památce prof. PhDr. Tomáše Durdíka, DrSc. V letošním roce se na setkání v průběhu obou dnů vystřídalono šest desítek badatelů a zájemců o problematiku středověku a opevněných sídel. Na konferenci zaznělo sedmáct příspěvků z oblasti české a evropské kastellologie, archeologie středověku a památkové péče. Konferenční jednání bylo doplněno tradiční vzpomínkovou pobožností v hradní kapli slouženou vikářkou Mgr. Růžnou Adamovou, krátkým setkáním u růže za Tomáše Durdíka, která jako jediná v hradní zahrádce vzpomínkových růží kvetla, a prohlídkou vybraných částí areálu hradu. Na závěr konference byla přítomným účastníkům tlumočena zdravotice jednoho z patronů konference, pražského biskupa Církve československé husitské Davida Tonzara. Zvláštní poděkování za trvalou podporu celé akce pak náleží kastelánovi státního hradu Křivoklát Mgr. Petrovi Slabému. Příspěvky, které

na konferenci zazněly, budou publikovány v časopisu Castellologica bohémica, vydávaném Katedrou archeologie Západočeské univerzity. Podle odezvy ze strany přednášejících a dalších účastníků konference se i v pátem ročníku křivoklátského setkání podařilo naplnit cíle, které se zrodily již při první vzpomínkové bohoslužbě věnované prof. Tomáši Durdíkovi sloužené v hradní kapli před šesti lety.

Josef Hložek a Jana Koblíková

Promluva pražského biskupa:

Honorabiles,
vážení účastníci 5. mezinárodní konference, je mi velkou ctí, že Vás mohu alespoň tímto způsobem oslovit a pozdravit Vás při již 5. setkání na hradě Křivoklát. Prozatím dvakrát jsem Vás mohl i osobně navštívit a vždy jsem odjížděl obohacen o nové znalosti. Jsem rád, že se jako církev můžeme spolupodílet na pořádání kastellologické konference a každoročně vzpomenout na život a dílo nám blízkého profesora Durdíka. Věřím, že jste včera slyšeli zajímavé příspěvky a i dnes se dozvíte něco nového z badání Vašich kolegů a kolegyně. Již v knize Kazatel je výzva k neumdlévající práci. I vy ji někdy zažíváte, a tak mi dovoluňte Vám všem popřát, aby se Vám práce na Vašem díle dařila, abyste nebyli unaveni, a aby Vám Bůh dal i dostatek síly pro život rodinný a osobní. Moc Vás pozdravuji a těším se, jak věřím, na setkání s Vámi na 6. konferenci v příštím roce.

*V Českých Budějovicích,
2. listopadu 2019*

*Doc. ThDr. David Tonzar, Th. D., dr. h. c., v. r.
biskup pražský CČSH*

Setkání 3. věku a Světový den míru v Karlíně

S přednáškou První dny husitské revoluce vystoupil v Karlíně prof. PhDr. Petr Čornej, DrSc.

Akce byla pořádána v rámci cyklu pořadů Setkání 3. věku a zároveň jsme si připomněli Světový den míru, který je slaven v mnoha zemích, jeho cílem je propagace míru a světa bez válek.

„V letošním roce vzpomínáme 600. výročí počátku husitské revoluce, která začala první pražskou defenestrací 30. července 1419 a jejíž spád urychlil skon českého krále Václava IV. Průběh těchto dramatických dějinných momentů se podařilo hlouběji objasnit až v posledních letech. Přednáška přibližuje nový pohled na převratné události zasazené do širších evropských souvislostí.“, uvádí prof. Čornej.

Prostřednictvím přednášejícího před námi oživaly významné osobnosti tehdejší doby – např. Mikuláš z Husi, král Václav IV., Jan Želivský i další obyčejní obyvatelé země, jako třeba zemědělci s jejich starostmi. Dozvěděli jsme se, co bezprostředně předcházelo červencovým událostem, jak husité v čele s Mikulášem z Husi žádali krále Václava IV. o navrácení kostelů husitům i další zajímavosti o shromáždění na hoře Tábor poblíž obce Chrášťany. 30. července Jan Želivský v 8 hodin ráno zahájil kázáním, lid si přinesl zbraně a s výzvou „Pojďme tedy za Pánem“ vykročil zástup za monstrancí, kterou J. Želivský nesl. Přišli ke sv. Štěpánovi, kde Želivský dříve kázal a teprve tam podává lidu pod obojí způsobou. Ječnou ulicí pokračují na Novoměstskou radnici. Želivský žádá vydání vězňů, konšelé odmítli a následoval útok na Novoměstskou radnici. 11–14 lidí bylo vyhozeno z okna. Konšelé, podrychtář a biřici byli dobiti. Byla to asi jen třetina rady, protože zdaleka ne všichni

konšelé na radnici byli přítomni, někteří zřejmě byli varováni nebo měli obavy. U tohoto převratu nedošlo k okradení a drancování, zřejmě zásluhou Jana Žižky. Stráž na místo činu nijak zvláště nespěchala. Když dorazila, zmrdovaní konšelé již leželi vzorně vyrovnáni před radnicí. A dozvěděli jsme se ještě mnoho a mnoho dalších zajímavostí třeba o Václavu IV., který pravděpodobně nebyl tak slabý a nesympatický, jak nám ho líčí kronikáři. Nicméně již 16. června umírá a stavidla revoluce pod vedením Jana Želivského a Jana Žižky byla zdvižena.

Na závěr přednášky byla krátká beseda, kdy se přítomní mohli ptát na to, co je zajímavé. Akci uspořádal Pražský klub spisovatelů ve spolupráci s Dialogem na cestě, NO ČČSH Praha 8 - Karlín a Městskou částí Praha 8. Přednášky a besedy jsou již dvanáctým rokem pořádány poslední úterý v měsíci, v zasedací síni NO ČČSH, Vítkova 13, Praha 8 - Karlín.

RNDr. Markéta Hlasivcová

Sváteční čas adventu

Na bíle prostřeném krajkoví na stole Páně leží tiše adventní věnec. Jehličí voní pryskyřicí, červené svíčky vytvářejí kontrast k zeleni jedlového chvoji. Každou neděli zapalujeme jednu ze čtyř svící a příchod Světla narůstá. Temnota, ač nerada, ustupuje. Dýchnete na nás klid předvánočního času a v duši nám voní příslib. Lidský život se otevírá pro nový rozměr. Usebrání nám odhaluje podnět k proměně. Očekávání pomáhá vnímat čas přicházející milosti v nejosobnější rovině. Dotýká se nás motýlí křídlo naděje. Zvěst evangelia má moc člověka proměnit. Je před námi zrození Světla, přijetí milostiplným Pánem.

Vzpomínám si, jak jsem na počátku 90. let minulého století natáčela v tomto svátečním čase pro rozhlas rozhovor s Miroslavem Horníčkem. Přijal mne ve svém bytě v klasické vile na pražských Vinohradech. „Bylo to již na sklonku adventu a já jsem se procházel se svým pětiletým synem po Starých zámeckých schodech,“ začal své vzpomínání. „Posadil jsem si kluka ‚na konička‘ a vyprávěl mu o blízcím se Štědrém dnu. Najednou jsem

zahlédl na podvečerní obloze světlý odlesk. A tak jsem ukázal vzhůru a povídám své ratolesti sugestivně: ‚Podívej, po nebi jedou sáně, táhnou je sobi. Ježíšek sedí a veze dětem dárky, všechno zlatě září. Zvedni hlavu a uvidíš to!‘ Můj chlapec si však honem zakryl oči a odušil: ‚Kdepak tatínku, já se dívat nebudu. Podívej se radši místo mě ty.‘“

Malý hoch se obával tajemna a zázračna a přál si, aby se na Ježíška podíval jeho moudrý a silný tatínek, který se přece ničeho nebojí. Dětská dušička v takové situaci prožívá ostych před přicházejícím světlem. Pevně stiskne rodičovskou ruku a spolehne se na otcovu lásku a ochranu.

Příznějme si, že přece i my dospělí spoléháme na lásku a ochranu toho, v jehož blízkosti si přejeme být po všechny dny. Advent nás jemně vybízí k setkání. Prožíváme důvěru. Toužíme po ujištění o Boží věrnosti. Vnímáme vanutí Ducha svatého a skrze něho prožíváme blízkost toho, kdo otevírá spásu.

PhDr. Olga Nytrová

Z pozůstalosti bratra patriarchy

Josef Špak (1929–2016), šestý patriarcha ČČSH (1994–2001), pořídil kolekci textů o významných osobnostech doby husitské. Přetiskujeme s laskavým svolením autora PhDr. Jana Škody.

Jakoubek ze Stříbra

O jeho původu víme jen málo – tušíme, že se narodil někdy kolem roku 1375 v západočeském Stříbře. Potkáváme ho až coby Husova spolužáka na pražské universitě. Roku 1393 to dotáhl na bakaláře, 1397 na mistra a 1405 již musel být vysvěcen na kněze, jelikož byl ustanoven oltářníkem v kostele sv. Štěpána na Novém Městě. Tehdy jej však více přitahoval universitní život, kde se naplno pouští do studia Jana Viklefa a po boku Jana Husa je jedním z nejzapálenějších bojovníků za jeho učení. Nebral přitom ohledy, neuznával kompromisy, vždy si plně stál za svými názory a nebál se je veřejně říkat naplno. Snad dokonce ještě otevřeněji než Hus... Roku 1407 při kázání v Křišťanově kostele sv. Michala na Starém Městě prohlásil za příčinu všeho neštěstí církve její bohatství a pokud se ho církev dobrovolně nezřekne, je světská moc povinná zakročit a majetek zabavit. 28. 7. 1410 po veřejném spálení Viklefových knih společně s Husem vystoupil na jeho obranu. Roku 1412 prohlásí papeže Jana XXIII. za Antikrista; tento výrok bude zakrátko připsán na vrub Husovi. 1413 na únorové (neúspěšné) usmiřovací synodě vyzval k nastolení Kristova míru v Čechách, jehož základem musí být odstranění světského panování církve. 11. 10. 1414 se Jan Hus odebrá ke koncilu v Kostnici a mistr Jakoubek, považovaný za jeho zástupce, ba přímo nástupce, zůstává v Praze. Tím se mu náhle uvolnily ruce a odhodlává se ke svému životnímu kroku. Na svých kázáních veřejně vyhláší, že svátost oltářní má být všem, tedy i prostému lidu, podávána pod obojí způsobou...

Abychom si osvětlili, o co vlastně šlo. Podle Matoušova evangelia Kristus při poslední večeři svým učedníkům lámal a podával chléb se slovy „vezměte

a jezte, toto jest tělo mé“ a rovněž nechal kolovat kalich vína: „píjte z něho všichni, toto jest krev má“. Podle Jana pak dodal: „Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkřísím v poslední den“. Proto byl při křesťanských shromážděních zaveden zvyk podávání chleba a vína. Původně všem věřícím bez rozdílu, jako se to dodnes praktikuje v pravoslavné církvi. V římské církvi však bylo pro laiky od VI. století prohlášeno za rovnocenné přijímání pouze chleba, neboť i v něm je přítomen celý Kristus. Víno – tedy Kristova krev – se navíc prý může snadno znesvětit. A tak byla ve XIII. století již definitivně zakotvena praxe, že z kalicha může přijímat pouze kněz.

Jakoubkovo podávání pod obojí způsobou zdaleka nevyvolalo v Praze nadšení. Arcibiskupovu klatbu, kterou kvůli tomu nad Jakoubkem vyhlásil, nebral nikdo vážně. Zaražena byla ale i většina Husových příznivců. Námítky zformuloval mistr Ondřej z Brodu, Jakoubek je ihned vyvracel protispisem, ale příliš dalších příznivců si tím nezískal. Ostatní dosud váhali, veliký Mistr přece o ničem podobném nekázal...

Samotného Husa v Kostnici zpráva o Jakoubkově akci zaskočila. Urychleně píše z Kostnice „Milý Kubo, nespěchej s tou novotou...“ Jenže – již se stalo a nedalo se to vzít zpět. Hus pochopil, že teď stojí před krutým rozhodováním. Přijímání podobojí totiž nepatřilo k prioritám jeho reformního programu. Ale když se postaví proti nebo celou záležitost přejde mlčením, dostane se Jakoubek do izolace. A co horšího – dosud jednotná česká reformní fronta se začne rozpadat a celé úsilí nakonec vyústí do žabomyšských válek o nepodstatné detaily. Ovšem pokud Jakoubka podpoří, před koncilem si určitě nepolepší. Jak se ale nakonec rozhodl, netřeba dodávat.

Nejpřednější teologové vedení slavným Gersonem přijímání pod obojí rozhodně zatratili pod trestem vyobcování a věčného zatracení. Hlavního cíle však dosáhl – rozkol husitského hnutí byl oddálen o několik rozhodujících let. Nakonec k němu došlo až v okamžiku vnějšího vojenského ohrožení, pod jehož hrozbou byly oba rozhodující proudy – pražský a tábořský – donuceny k dohodě a spolupráci a všechny ostatní vedlejší a zejména ty nově vznikající frakce a sekty byly bez milosti likvidovány. Toho se ovšem Hus již nedomohl...

Vraťme se ale za Jakoubkem do Prahy. Přijímání pod obojí si nyní vítězně razí cestu. Rychle se přidávají faráři u sv. Martina ve zdi, u sv. Mikuláše na Starém Městě a u sv. Vojtěcha na Městě Novém. V kostele sv. Michala dal souhlas jeho samotný správce mistr Křišťan z Prachatic. Ještě v roce 1415 vyvrací ve své Apologii argumenty koncilního zákazu, který mu z Kostnice došel zároveň s posledním pozdravem Mistra Jana. Ale nezastavuje se. Tělo i krev Páně bude nadále podávat i dětem včetně kojenců u křtu. Odpor veřejnosti je viditelně mnohem slabší, Hus je totiž již mrtev a Jakoubek se stává nejvyšší autoritou. Pražská universita se počátkem roku 1417 ještě pokusí vydat zákaz dalších novot, Jakoubek na to vystoupí v Týnském chrámu a plamenným kázáním, odsuzujícím uctívání soch a obrazů, universita se ještě zmůže na chabý protest, ale již 10. března 1417 veřejně schvaluje a vyhláší přijímání podobojí. Jakoubek triumfuje.

Po Husově smrti se zdálo, že se Jakoubek postaví na jeho místo. Přímou symbolicky mu bylo svěřeno i kazatelství v kapli Betlémské, jelikož dosavadní kazatel mistr Havlík byl – jakožto zavilý nepřítel přijímání podobojí – uznán za nehodna tohoto úřadu. Ale kolo dějin se otáčelo ještě rychleji... Po odchodu radikálů do Plzně a následném založení Tábora zůstává Jakoubek v Praze. A není-li vůdcem, stává se alespoň arbitrem. Dokonale si osvojuje umění kompromisu, snad ještě lépe než jeho kolega mistr Křišťan, který nyní

již příliš zaostává na konzervativních pozicích. Opírá se především o bibli, zejména Nový Zákon, připouští však i názory tzv. Svätých otců, tedy křesťanských filozofů z 1. poloviny 1. tisíciletí.

Po lidových výtržnostech v listopadu 1419 měl Jakoubek lví podíl na formulaci slavných čtyř artikulů pražských, které se stanou všeobecně přijatelným základem husitského hnutí. Nebude asi na škodu, když si je připomeneme:

1. Slovo boží budiž od kněží svobodně a bez překážky hlášáno.
2. Svátost oltářní pod obojí způsobou chleba i vína buď podávána všem křesťanům, jimž neprekáží smrtelný hřích.
3. Duchovní, zanechávající panování světského nad zbožím a statky časnými, živi buďte dle učení Kristova.
4. Hříchy smrtelné, zvláště veřejné, buďte stíhány a trestány od těch, kterým to náleží.

Dostává se ale před těžké dilema. Kristus přece zapovídá veškeré násilí, ale země je nyní – po vyhlášení I. křížové výpravy – ve smrtelném ohrožení. Ve sporu s mistrem Křišťanem dochází nakonec k závěru, že samozřejmě nikoliv šíření, ale obrana Kristovy pravdy je dovolena i mečem. Tak vlastně podpořil, ne-li přímo inicioval, militarizaci Tábora a následné nastolení vojenské diktatury v tomto městě. Definitivně se tím ale rozešel s důsledným hlasatelem nenásilí Petrem Chelčickým, který byl předtím možná jeho žákem. Při proslulém velikém hádání v domě Zmrzlikově v Praze 10. prosince 1420 ve sporu s Mikulášem z Pelhřimova schvaluje užívání ornátů při mši, neboť toto sice nepochází od Boha, nicméně je starobylou zvyklostí, které se není třeba zbavovat, a ostře se postaví proti vůdci tábořských pikartů Martinu Húskovi, zvanému Loquis, jenž popírá reálnou přítomnost Krista v chlebu a vínu při přijímání a obojí považuje za pouhý symbol. Jakoubek totiž stojí na pozicích Viklefovy remanence.

PhDr. Jan Škoda, (jSk)
Pokračování příště

80. výročí táboorského Sboru Božích bojovníků

V předvánočním čase bychom chtěli připomenout každonedělními adventními koncerty od 15hodin, že v tomto roce (6. července) NO CČSH Tábor oslavila 80. narozeniny a otevření vlastního kostela – Sboru Božích bojovníků, který je postaven ve svahu v ulici Farského a jehož stavebního návrhu se také účastnil významný sochař František Bílek, který v něm vycházel z návrhu rostlinného motivu – přesličky rolní. A opravdu – při pohledu z Budějovické ulice, odkud se vchází do kolumbária v přízemí sboru, budova při troše fantazie přesličku připomíná: květ přesličky svou štíhlou věží, odevšad ve městě nepřehlédnutelnou, vysokou 35,65 m a zakončenou 2,5 m vysokým měděným kalichem. Lístky přesličky jsou vlastně žebrovi nad střechou kolumbária, a jak známo rostlina

– přeslička rolní (*Equisetum arvense*) je bylinou, která působí desinfekčně proti bolestem ledvin, kloubů a páteře a užívá se proti překyselení organismu – můžeme tedy sboru přát, aby se zde nadále léčilo a hojilo slovem Božím, svátostmi, lidskostí a nefalšovaným přístupem k husitskému reformnímu odkazu vše, co je zanícené, překyselené a bolavé.

Jde tedy o puristickou stavbu renomovaných pražských architektů – Václava Vejrycha a Jaroslava Kabeše, kteří první návrhy provedli bezplatně a musili se vyrovnávat se členitým svahovitým terénem a častými změnami, protože neustále chyběly finanční zdroje. Sbor byl posvěcen modlitbami 6. července 1939, tedy již za okupace ČSR Německem,

přesto se slavnostní bohoslužba vysílala rozhlasem a v místní kronice je napsáno, že se otevírání sboru účastnilo 10 000 lidí a 54 duchovních z celé republiky, vše se musilo odehrát v tichosti a bez incidentů, a proto si německá policie vzala pro všechny případy představitele místní církve do „separace“, pod pohrůzkou jejich poprav, aby se předešlo případným výtržnostem. Přesto celá akce vyzněla coby pokojná demonstrace odporu proti okupantům.

6. prosince 1945, tedy k Mikuláši, dostala náboženská obec darem od města Tábor pozemek sousedící s kostelem ke stavbě diecézního domu – farního úřadu, archivu, zázemí pro nedělní školu a schůzky rady starších, bytů pro zaměstnance. To byl tedy nevšední dar! Děkujeme i po letech! Nyní je tato budova v rekonstrukcích a revitalizacích. Po druhé světové válce, v dubnu 1946, poprvé zazněly varhany z dílny Vladimíra Skopka a v roce 1947 za přítomnosti Dr. Františka Kováře bylo v kněžišti odhaleno sousoší Božích bojovníků táboorského akademického sochaře Jana Vítězslava Duška – Vzkříšený Kristus uprostřed žehná církvi i národu, po jeho pravici Jan Žižka s rukou na jílcí meče, kterým je hotov hájit Boží pravdu i naši zemi, vedle něj stojí Mistr Jan Hus s Bibli v ruce. Vlevo jsou zpodobněni Jan Ámos Komenský a Petr Chelčický. Chránová loď s rozměry 17,6 x 12 x 8m má vynikající akustiku a znějí v ní krásně nejen varhany (8. 12. v 15h. je posluchačům k adventní meditaci nad českou hudbou 18. století rozehraje paní Jana Arazimová), ale i zpěv (sborové pěvecké koncerty budou 1. 12. – Bysantion Praha, 15. 12. – Hlahol Tábor, 22. 12. Komorní soubor Matoška a 5. 1. Tříkrálový koncert sboru Jordánek z Ratměřic a Votic) a mluvené slovo při nedělních bohoslužbách a přednáškách. Dovolte mi také, dle nádherně vedených a krasopisně psaných kronik náboženské obce táboorské,

vzpomenout a velice poděkovat za lásku a péči o svěřený sbor a své „ovečky“ všem bratrům a sestrám duchovním, kteří zde ve sboru působili, byli to: Jan Diviš, Alois Janeš, Arnošt Kolář, František Pokorný, Štěpán Vlček, František Rabiška, Eduard Kadlec, Jan Švehla, Hana Nováková, Eva Červená, Tibor Brečka, Oldřich Horek a jeho manželka Jaroslava Horková, Dalibor Matoška, Martin Gruber, poté zmocněnec NO Richard Ferčík a nyní od května 2019 Kamila Magdalena Lukasová. Přejeme tedy Táboru, Táboritům a jejich sboru mnoho Božího požehnání do dalších let, novou a dobře fungující Radu starších, citlivé zásahy při rekonstrukcích a revitalizaci budov v památkové zóně města Tábora a těšíme se na předvánoční, již zde tradiční, instalaci Betléma J. V. Duška, který za betlémovou sošku Marie – matky Páně obdržel Evropskou sochařskou cenu.

Sbor Božích bojovníků bude pravděpodobně v blízké budoucnosti zapsán mezi památkové objekty ČR. Prosíme vás, čtenáře, o modlitbu za náš sbor v Táboře, zveme k návštěvě a pobytu v tomto památném městě, které v roce 2020 oslaví své 600. výročí a také 100. narozeniny naší Církve československé husitské, pravděpodobně plesem a divadelním představením v našem divadle ve věži výše popsané a přejeme vám, abyste o letošních Vánocích ucítili ve svých srdcích nádherné, klidné a radostné Aleluja.

*Za náboženskou obec
Mgr. Kamila Magdalena Lukasová*

Vzpomínky malostranské (8) Mlčící Cherubín

Moc jsem si přála chodit do školky. Sestra chodila k Voršilkám do francouzské mateřské školky, kde byly řádové sestry, které neuměly česky. Děti se velice rychle učily, a tak moje sestra uměla francouzské básničky, písničky, a dokonce se uměla i francouzsky pomodlit. Já jsem zatím byla malá, tak mně to máma občas vynahrazovala tak, že mě vzala do Dětského domu. To byl sice dům, kde se prodávalo všechno pro děti, ale pro mě bylo podstatné, že tam byl dětský koutek. Maminky tam mohly odložit děti a jít si nakupovat. Dostaly jsme bačkorky a tvořily díla. Dodnes umím z formely kočku, kterou jsem se tam s velkou radostí naučila.

Konečně jsem se dočkala, a i já jsem byla na podzim přijata k Voršilkám. Byla jsem nejmladší ze všech dětí, francouzsky jsem nerozuměla, ale moc se mi tam líbilo. Byla jsem soutěživá, tak při výtvarném tvoření, tancování nebo zpívání jsem se snažila být ze všech nejlepší. Činnost školky vedla a řídila laskavá a krásná mladá učitelka, které jsme říkali madmazel. Práce jsme měli ve školce moc, protože brzy

na podzim se začala nacvičovat zpěvohra o narození Ježíška. Byli tam samozřejmě Tři králové, pastýři, spousta darovníků i andělů. Prostě účinkovaly tam všechny děti a moc madmazel i sestrám záleželo na tom, aby představení bylo perfektní, protože měla přijet z Francie z kláštera Notre Dame i Matka představená. Řádové sestry vyráběly všem kostýmy a pro anděly krásné bílé řízy. K těm samy vytvářely křídla a to tak, že drátěnou konstrukci potáhly tenkým organtýnem a posypaly zlatavým práškem. Po každé, když byla křídla hotová, pověsily je v herně na skříň a my holčičky jsme je s velkým

obdivem prohlížely. Sahat jsme na ně nesměly. Krátce před termínem vystoupení přinesly sestry mimořádně krásná a veliká křídla, která byla navíc posypána malými zlatými hvězdičkami. Každá z nás doufala, že je dostane, samozřejmě i já, přestože jsem žádný sólový výstup neměla a vlastně se ode mne jako od nejmenší a nové, ani nic moc neočekávalo. Když nastal ten velký den, konečně jsme byli všichni oblečeni do kostýmů a my andělé do svých říz. Nakonec došlo na přidělování křidel. Strašně moc jsem si ta nádherná, veliká křídla přála. A stal se zázrak! Před všemi dětmi mi madmazel řekla, že dostanu ta krásná křídla já, protože jsem nejmladší a hodně se snažím, takže tam budu účinkovat jako mlčící Cherubín. Štěstím jsem se zalykala a se všemi nastoupila na scénu. Divadelní sál byl plný rodičů, hostů i návštěvníků z Francie, včetně Matky představené.

Zpěvohra začala a já, nejmladší a nejmenší, která jsem si v průběhu zkoušek zapamatovala všechny sólové i sborové role, jsem z vděčnosti za ta velká křídla zapomněla na mlčícího Cherubína a odzpívala jsem to pěkně nahlas všechno a se všemi, včetně sólových výstupů Josefa, Marie i Tří králů. Měla jsem sama ze sebe radost, a tak když představení skončilo, nepřekvapilo mě, že mě vyhledali, ale v pocitu slávy a chaosu, který nastal, jsem vůbec nevnímala co kdo říká. Ovšem, když jsem dostala kulatou květinovou mísu s bramboříky a jmelím, byla

míra mého pocitu štěstí dovršena. Vedli mě k velice staré paní, kde mělo dojít k vystřízlivění z mého opojení slávou. Stará paní byla sama Matka představená a na mně chtěli, abych jí tu „MOJI“ květinovou mísu předala. To byla zrada na mně spáchaná a rozhodla jsem se mísu bránit vlastním tělem stůj, co stůj. Brečela jsem a mísu držela tak, že mi ji nedokázali vzít, až Matka představená řekla, aby to tomu dítěti nechali. To mě uklidnilo, přestala jsem být ostražitá a tím jsem domů přišla už bez mísy. Vyhrála Matka představená a po letech dlužno říci, že po zásluze. O úspěchu z nastudování biblického příběhu se s uznáním dlouho mluvilo a všichni jsme měli velikou radost. Pravda, všichni ne. Ve školce jsme si hráli, a kromě francouzštiny měli s řádovými sestrami i výuku náboženství. To ale po válce nezapadalo do nové koncepce výchovy dětí. Francouzská mateřská školka u Voršilek byla zrušena a sestry se musely vrátit zpět do Francie. Několik rodičů se domluvilo na tom, že se s madmazel budeme střídavě scházet dál v jednotlivých rodinách. Nějaký čas to fungovalo, chodili jsme do Valdštejnské zahrady nebo na Petřín, až jednoho dne jsme se dozvěděli, že madmazel vyhostili z republiky. Slibný začátek naší francouzštiny rychle končil, protože i když jsme mluvili a rozuměli, neuměli jsme číst ani psát, a tak jsme pomalu zapomínali, až zapomněli docela.

Ing. Marijana Matoušková

Rota „Nazdar“ ve Francii

Dokončení z minulého čísla

Památník Marocké divizi

Na návrší Vimy jsou hned dva památníky. Ten první je poměrně malý a je věnován Marocké divizi a také české rotě Nazdar, která byla její součástí. Až sem se po velkých ztrátách probíjeli i čeští dobrovolníci 9. května 1915, kteří sem dorazili mezi prvními. Přestože si svoje postavení Marocká divize dlouho neudržela, rozhodně tato jednotka cizinecké legie zaslouží náš obdiv a úctu. K tomuto památníku směřovala cesta členů ČsOL a delegace Pražské diecéze. Právě tam jsme uctili památku vojáků a českých dobrovolníků kyticí a sestra Jana Šmardová nám posloužila duchovním slovem a modlitbou.

Kanadské vítězství na návrší Vimy

Ofenzivu ve dnech 9. a 10. dubna 1917 tu pečlivě naplánoval velitel sboru

generál Sir Julian Hedworth George Byng (později První baron Byng of Vimy, vévoda a pozdější guvernér Kanady). Nechal vybudovat 5 km tunelů, které sloužily jako kryty pro vojáky, ale i pro přístupové a zásobovací cesty. Některé byly určeny pro ochranu štábu a velení sboru. Tunely byly navrženy tak, aby se do každého vešlo 900 vojáků, kteří tu čekali až 30 hodin na povel k útoku na německé pozice. V tunelech bylo nainstalováno elektrické osvětlení, telefonní a telegrafní rozvody. Hloubení tunelů, které byly kopány v osmimetrové hloubce o světlé výšce dvou metrů, zajišťovali ručně (při použití výbušnin by němečtí vojáci zjistili polohu tunelů) horníci z Anglie. Vojáci byli využíváni pouze k odnášení vytěžené horniny. Podkopy, které byly navrženy pro odpálení trhavinou, se razily v hloubce 12 m a vedly pod území protivníka. Pro rychlý přesun vojáků kanadská armáda nechala opravit 40 km cest

a v blátivém a lesním terénu nechala vystavět a zpevnit dřevem více jak 4 km cest. Pro přesun vojáků, munice a zásob bylo vybudováno 32 km úzkorozchodných tratí. Na dělostřelecké přípravě se podílelo 1 000 děl, ze kterých byl vystřelen milion granátů. Takové vojenské převaze nemohla německá armáda dlouho vzdorovat a po dvou dnech, 10. dubna, Kanadané obsadili nejen nejvyšší kótu hřebenu Vimy, ale prolomili německou Hindenburgovu linii a šlo o největší vítězství spojenců na západní frontě od počátku první světové války. Při bojích padlo 3 598 kanadských vojáků a bylo zajato více jak 10 000 Němců.

Památník legionářům na hřbitově La Targete

Kanadský národní památník na Vimy

Asi 500 metru od památníku Marocké divize se nachází monumentální sousoší na počest padlých a nezvěstných vojáků kanadského expedičního sboru. Autorem sousoší je torontský sochař Walter Seymour Allward a práce mu trvala 11 let. Památník byl slavnostně odhalen králem Edwardem VIII. za účasti francouzského prezidenta Alberta Lebruna a více jak 50 tisíc kanadských a francouzských veteránů a jejich rodin. Sousoší je vytvořeno z bílého mramoru a dominují

Pomník Marocké divize a rotě Nazdar na Vimy

mu dva 30 m vysoké pylony (pylon je od řeckého slova brána). Jeden je s javorovým listem za Kanadu a druhý s květem lilie symbolizující Francii. Na vrchu pylonu jsou postavy označované jako Chorus a vyšší z nich představují Spravedlnost a Mír. Právě Mír stojí se vztyčenou pochodní a je to nejvyšší místo v okolí. Pod nimi na východní straně jsou umístěné sochy Naděje, Lásky, Cti a Víry.

Na západní straně je pak socha Pravdy a Znalosti. Vnější strany pylonů zdobí velké kříže. Na úpatí mezi dvěma pylony je sousoší Obětavosti, kde mladý umírající voják hledí vzhůru jako v ukřižování a přitom hodil pochodeň kamarádovi, který ji drží za ním. Jde o skrytý odkaz na báseň Ve flanderských polích od Johna McCrae, kdy pochodeň přechází od jednoho kamaráda k druhému ve snaze udržet památku za padlé.

Na přední straně pomníku, která je více jak sedm metrů vysoká, je znázorněna neproniknutelná zeď obrany. Na levé straně zaujme sousoší Zlomení meče, kde jsou tři mladíci a jeden z nich klečí a láme meč, což symbolizuje touhu po míru. Na pravé straně pomyslné zdi je pak sousoší Soucitu Kanadánů s bezmocnými. Jeden muž

Prokopané tunely na Vimy

stojí vzpřímeně, zatímco tři další postavy, postižené hladem nebo nemocí, se krčí a klečí kolem něj. Stojící muž symbolizuje soucit se slabými a utlačovanými. Na vrcholu čelní stěny je socha mladé ženy znázorňující Matku Kanady. Má skloněnou hlavu a oči a je ztělesněním smutku mladého národa nad smrtí svých synů. Narodil od ostatních soch na památníku byla zhotovena z jednoho třicetitonového bloku kamene a je to zároveň také největší monolit na celé památce. Na zadní straně pomníku jsou vedle schodiště sousoší Truhlicích rodičů. Na vnější zdi jsou vytesána jména 11285 Kanadánů nevěstných za bojů ve Francii.

Dne 2. června 1940 památník Vimy a zachovalé zákopy navštívil Adolf Hitler, který slíbil, že toto místo nebude Němci znesvěceno, a tak snad proto nepoškozený přečkal období 2. světové války.

U příležitosti 90. výročí bitvy byl dne 9. dubna 2007 po rozsáhlé rekonstrukci památník otevřen královnou Alžbětou II.

V současné době jsou památník, původní zákopy a tunely velmi dobře

udržované. Celková rozloha chráněného území je 100 ha a převážná plocha je neobdělávaná půda ponechaná v původní podobě s krátery po granátech. Na tyto oplocené plochy je zákaz vstupu, protože v zemi je ještě mnoho nevybuchlé munice, a proto slouží pouze jako pastvina pro ovce. Kanadáné v blízkosti tunelů vybudovali muzeum, kde jsou artefakty a fotografie z bojů z období I. světové války ve Francii. Je sympatické, že se nikde nevybírání vstupné a také to, že tu provázejí kanadští studenti, kteří sem dobrovolně přijíždějí na tříměsíční stáže. Kanadáné jsou na svoji historii a své hrdiny hrdí, a proto i po sto letech se o toto místo s válečnou historií náležitě starají.

Osud benjamína roty Nazdar, Lumíra Březovského

Narodil se 24. října 1898 v Praze Libni a svoje dětství prožil u babičky v Klokočné, nedaleko Mnichovic u Prahy. Jeho otec Emanuel Březovský byl hostinský ve Velkopopovické restauraci v Praze Vršovcích. Přestože Lumírovi bylo pouze 14 let a neuměl francouzsky, odjel 12. září 1912 z tehdejšího nádraží Císaře Františka Josefa I. do Paříže, aby se učil hostinským. Otec mu vybral českou restauraci pana Zelenky na Rue d'Argentevil čp. 12. To, že restaurátér byl nadšeným sokolem, se dalo poznat i z toho, že nad výčepem měl sokolské heslo Nazdar. Restauraci navštěvovali kromě francouzských návštěvníků i čeští malíři a sochaři jako František Kupka, Luděk Marold, Jan Dédina, Heřman Němeček, Otto Gutfreund, Antonín Chittussi, Alfons Mucha, Augustin Čermák, Alois Bílek a další.

Po vypuknutí I. světové války se Lumír, tak jako mnoho dalších Čechů, přihlásil k odvodu do cizinecké legie. Po výcviku a vojenské přísaze byla rota Nazdar poslána na frontu

do oblasti Champagne. Lumír, jako nejmladší dobrovolník, byl 12. prosince 1914 těžce raněn a zemřel v nemocnici v Louvois ještě ten samý den. Padl tak jako jeden z prvních z roty Nazdar. Jeho rakev byla zahalena do francouzské vlajky, kterou čtyři vojáci spustili do hrobu za zvuku Marseillaisy.

Pohřbu se zúčastnili pouze lehce zranění vojáci, kteří se léčili v nemocnici, sanitáři a ošetřovatelé. Z roty Nazdar, která byla v I. linii, se nemohl pohřbu zúčastnit nikdo. Také restaurátér Zelenka se nedočkal svobody a padl o pět měsíců později u Arrasu. Ostatky Lumíra byly po válce převezeny na národní hřbitov v Sillery u Remeše, který leží několik kilometrů od místa, kde byl zraněn.

V roce 1928 při Národní pouti rodiče navštívili hrob Lumíra a paní Březovská obdržela v paláci Quai d'Orsay v Paříži zlatou medaili uznání za svého syna. Ostatky Lumíra byly z hrobu v Sillery exhumovány a 26. září 1933

byly letecky dopraveny do Prahy ke zpopelnění. Za vojenských poct byla urna s popelem uložena v panteonu Památníku osvobození v Praze na Žižkově.

Jména padlých z roty Nazdar, včetně Lumíra Březovského, jsou vyryta na pomníku, který se nachází na československém vojenském hřbitově u obce La Targete. O pomník a hřbitov padlých v I. a II. světové válce se vzorně stará Ministerstvo obrany ČR. Bohužel se to nedá tvrdit o pomníku v Klokočné, kde Lumír prožil dětství. Pomník postavili hasiči z Klokočné a byl odhalen 22. července 1934 za velké slávy a účasti občanů a 49 legionářů v uniformách a 14 legionářů v občanském obleku, a to z legionářských jednot z Mnichovic, Řičan a Uhřetěvesi. Za posledních několik let začala ubývat z pomníku písmenka a návštěvník jméno legionářského hrdiny těžko přečte.

Zpracoval J. Boček

Den poezie v Karlíně 2019

Milosrdné oči hledí na celý svět

„Slepá nevědomost nás přivádí na sceně. Ó! Bídni smrtelníci, otevřete oči!“ konstatoval vizionář Leonardo da Vinci (15. 4. 1452 – 2. 5. 1519). A tento výrok neztratil ani 500 let od umělcova úmrtí nic na své aktuálnosti, jak pevně věří organizátoři pravidelného celorepublikového festivalu Den poezie. Ten se v listopadu pod názvem „Otevřete oči“ uskutečnil již po jednadvacáté ve více než 60 městech a obcích České republiky.

V rámci festivalu se v zasedací síni NO CČSH, Praha 8 – Karlín konalo literární matiné s podtitulem „Milosrdné oči hledí na celý svět“. Uspořádal jej Dialog na cestě, ve spolupráci s Pražským klu-

bem spisovatelů při Obci spisovatelů. Na úvod promluvila předsedkyně Pražského klubu spisovatelů a zakladatelka Dialogu na cestě PhDr. Olga Nytrová. Ta také moderovala společně s Květou Salmonovou celé setkání. V průběhu odpoledne a večera vystoupilo na čtyřicet básníků, nejen pražských, ale i z celé republiky. Kromě nich svou poezii i výrazným přednesem publikum zaujal také zahraniční host matiné, rumunský autor, filmový vědec a překladatel Mircea Dan Duta. Ing. Václav Strachota

Mějme oči otevřené

Dědeček mi jako malé říkával: „Všeho si všímej, rozhlížej se kolem sebe, měj oči

otevřené, o všem přemýšlej.“ Používal přitom takové zvláštní slovo: špekuluj. Jistě tím nemyslel spekulování, ale spíše hledání souvislostí, snahu přijít věcem na kloub, uvažovat logicky a se snahou dosáhnout výsledku,

Mircea Dan Duta

trefit prostě hřebíček na hlavičku. Také jsem v rámci vícegenerační rodinné výchovy jasně vnímala, že nic nevěděti a neumět je „velikánská“ ostuda. Děda mi denně večer vyprávěl pohádky a babička mi odpoledne četla příhody kocoura Mikeše, o kouzelníkovi Čáryfukovi a další příběhy pro děti z prvo-republikových časopisů. Prarodiče mě takto učili, že je třeba hledat svou cestu, přitom si ovšem dát pozor na scestí. Je nutné chovat se obezřetně. Přemýšlet, učit se odpovědnosti a dokázat poradit se s moudrými.

Někteří mladí lidé ovšem razí heslo: „Já sám, já sám!“ Domnívají se, že mají „patent na pravdu“. Začátkem 90. let

jsem mluvila s psychologkou, která šla služebně do vězení za osmnáctiletým mladíkem, odsouzeným za těžký zločin. Komplikové si u něj objednali vraždu jednoho podnikatele. Slíbil jim, že čin vykoná. Potom o všem přemýšlel, zas tak moc se mu nechtělo do něčeho natolik „vachrlatého“. Pokřivené svědomí však mladíkovi našeptávalo, že dal slovo a měl by tedy jako chlap slíbené dodržet. Navíc už polovinu odměny, třicet tisíc korun, vyinkasoval předem. Peníze utratil a nevěděl, jak ze situace ven.

Asi se neměl s kým poradit, prožíval zmatek a nedokázal rozlišovat mezi dobrem a zlem. Navíc si mylně vsugeroval, že jemu se přece nemůže nic stát. Vůbec si nepřipouštěl, že ho jeho čin může dohnat a zničit, měl klapky na očích a odpovědnost nulovou. Již jako vězeň mladý muž dostal od psychologky různé knihy k prostudování. Přečetl je a pak se přiznal, že kdyby znal věci, o kterých se z knih právě dozvídá, nikdy by se takového zavrženíhodného činu nedopustil. Měl předtím špatně srovnané hodnoty. Nedochovalo mu, jak je lidský život cenný a že připravit o něj člověka je těžkým zločinem. Svou roli tu hrála i přílišná chamtivost a nepoctivost.

Pokud rodina plní své podstatné funkce, dokáže se dítě a mladý člověk naučit alespoň základním způsobem rozlišovat mezi dobrem a zlem. Pochopí, co znamená stát na straně dobra. Ví, že to je nepohodlné, i mnohdy riskantní. Obdobně by ve škole měly být žákům stanoveny mantinely. Je nezbytné zdůraznit prosociálnost, solidaritu, pomoc bližnímu, osvětlit jim, že nežádoucí je sobectví, pýcha, svévole. Být „svobodný“ za každou cenu – i na úkor druhých – není řešením. Vždyť i rodiče se vzdávají části své svobody a svého soukromí ve prospěch dětí, které se rozhodli mít a dobře vychovat.

PhDr. Olga Nytrová

100 let Evangelické teologické fakulty

Letos na podzim uběhlo sto let od doby, kdy byla založena první teologická fakulta v Československu, orientovaná na reformační tradici. Do té doby se faráři protestantských církví vzdělávali v zahraničí. Se vznikem nového státu a jeho orientací na tradici Husa a Komenského vznikla i potřeba nového učiliště. Brzy nato vznikla i Církev československá (která se až později začala jmenovat husitská) a tato škola sloužila i výchově jejich duchovních. Tedy od druhé generace – první generace našich farářů měla vlastně vzdělání ještě katolické. V roce 1950 se fakulta rozdělila na dvě, totiž Komenského fakultu, především pro Církev československou evangelickou, a Husovu pro Církev československou. V roce 1990 byly obě tyto fakulty inkorporovány do Karlovy Univerzity pod názvy Evangelická teologická fakulta a Husitská teologická fakulta. 12. listopadu 2019 se na Evangelické fakultě konalo symposium k výročí jejího založení. Mohli by to udělat společně s fakultou husitskou, ale nebylo tomu tak. Nicméně se akce zúčastnili i někteří lidé z CČSH.

Sám jsem absolventem ETF, a tak mám možnost sledovat, jaký kus cesty fakulta ušla, ne sice od počátku, ale znám ji už od doby komunismu. Tenkrát to byla taková oáza na pouš-

ti. A já pamatuji až dobu Gorbačova – a v těchto letech se politická situace stále zlepšovala. Donedávna byli fakultní profesori z řad farářů CČE. V dnešní době je fakulta ekumeničtější, totiž že docenti a profesori jsou z různých církví. A také je mezi nimi více žen. Po revoluci se profesorský sbor obměnil relativně málo. Tři profesori odešli (např. do důchodu, nešlo o čistky) a tři noví brzy přišli. Zatímco např. v NDR po roce 1989 z teologických fakult odešla víc než polovina „socialistických“ profesorů, a to ještě před sjednocením Německa v roce 1990.

Na symposiu se řešila i otázka vztahu teologických fakult k univerzitě. Na Západě jsou běžně tzv. náboženská studia – tedy vlastně religionistika. A kromě toho jsou vnitrocírkevní učiliště. Je možno rozlišit teologii církevní a akademickou. Vztah mezi teologickými fakultami a sekulárním zbytkem univerzity prošel v minulosti mnoha proměnami. Což je pochopitelné, protože málokterá instituce přetrvává celá staletí, jako právě církve a univerzity.

Mgr. Pavel Benda

Odkaz Jana Žižky pro dnešek

Život je cesta, na které se rodí a kam odchází spát čas, naprogramovaný do lidských genů. Bůh dal člověku smysly a možnost pocítit lásku a víru v srdci, ne iluzi, kterou přináší virtuální živoření. Opojeni digitálními technologiemi ve slepoucím zrcadle světa nevnímáme rozpad naší víry. Připustíme, že neexistuje čas ani prostor, ale pouze skutečnost. „Jak dešifrovat záhadnou řeč smajlíků?“ ptám se skupinky školních dítek v metru. „To je jednoduché, když tuhle abecedu ovládneš, nemusíš už nic číst“, říkají a bravurně hrají počítačové hry s nikdy nekončícím koncem. O Janu Žižkovi nevědí zhora nic. Co je čeká, až dospějí? Toulat se ulicemi globální vesnice zeměkoule, brouzdat internetem, odnikud nikam jen tak? Hledám zkratky a objíždky k tomu, jak dosáhnout amnestie srdce. Možná budu lajkovat jejich rodiče-youtubery. „Kdepak Žižka, ten je odpískanej, to byl nákej lapka, a Jirásek, co vo tom psal už je taky vodkecanej,“ čtu na digitálních sítích. Nahlédneme-li do husitského polního vojenského řádu, jímž se Žižka řídil, v 10. bodu se praví: „Trestat se budou také následující osoby, které mezi sebou nechceme: lháři, zloději, hráči v kostky, loupežníci a lapkové, opilci...“ Jak patrně, tento údaj není od věci připomenout. Historie se vyvíjí po spirále, někdy se vrací v kruhu.

Ve školním věku jsem přečetl historický román *Proti všem*, který vycházel z historických skutečností vrcholící husitské revoluce. Pochopil jsem z něho, v čem spočívá národní hrdost. Je to boj za život v pravdě. Nacisté Žižku nepotřebovali, a když sochař Bohumil Kafka dokončil sádrový model Žižkovy sochy v listopadu 1941, odlita mohla být až po osvobození a odhalena na výroční den bitvy na Vítkově, 14. července 1950. Stalinisté potom zneužili Jana Žižku, reprezentanta drobné a střední šlechty, a dezin-

terpretovali do školních učebnic husity jako jakési „křesťanské komunisty“. Teprve v roce 1990 bylo výročí upálení Jana Husa (6. července 1415) vyhlášeno státním svátkem. Na přelomu tisíciletí někteří historici začali akcentovat obraz Jana Žižky jako krvežíznivého válečníka a ničitele sakrálních staveb. Jenže události je třeba vidět v kontextu doby, ve které se husitská revoluce odehrávala. Ukrutností se dopouštěly obě strany, větší měrou cizácké křížové výpravy, složené převážně z žoldněrů.

I husity postihl fenomén politikářství, proti kterému Žižka brojil, a to posléze vrazilo dýku do jejich řad v bitvě u Lipan 30. května 1434. Žijeme v české kotlině, a tak se v průběhu střídání generací stáváme svědky ohýbání historie „od jednoho rohu k druhému“, nejen v tomto případě.

Bezčasí okamžiků, kdy nezbývá, než uchopit ten pravý. Taková chvíle člověka vrací ke kořenům. Když se přede mnou otevřel ve stále tekutější době a v stále hranatějším světě jako nový obzor ztracený pocit víry, rozhodl jsem se vejít dveřmi času do magického prostoru krajiny svých genů a vydat se po stopách dávných předků pozapomenutou krajinou od Pošumaví přes Prácheňsko až po střední Povltaví. „Jsou krajiny, kde děti ještě vlakům mávají,“ vzpomněl jsem si, co říkával básník Jan Skácel. Kráčím ve své knize *Stopy v srdci* (2017) milovanou jihočeskou krajinou. Zvažuji, zda prostor, ve kterém prožívám osud, může zastavit zběsile ubíhající čas. Cítím, že budoucím prostorem k přežití je země, ze které jsme se poprvé počali dívat na svět zvědavýma dětskýma očima. Procházím krajem, kde táhli husitští vozatajové s bratřími a sestrami, odhodlanými bránit zem před nájedzy německých a uherských žoldněrů. Dovídám se, že v roce 1415 věrný přívrženec Husova

učení, pán Vlach z Březi (dnešní Vlchovo Březi) spolupodepsal list šlechty české ke sněmu kostnickému. Z hlubin věků zní jako odkaz husitský chorál *Ktož jsú boží bojovníci*.

Stojím u Sudoměře před památníkem Jana Žižky z Trocnova, kde probíhala 25. března 1420 známá první větší bitva husitů. Vedli obranný boj proti velké přesile panského vojska a strakonických johanitů, a přesto zvítězili, díky víře v boží pravdu a vojevůdcově strategii. Nápad zbudovat památník vznikl k pětistému výročí bitvy roku 1920. Sochař Emanuel Kodet vytvořil pozoruhodné dílo. Husitský hejtman zde věru nepřipomíná nějakého lapku, ale vyjadřuje symbol boje českého lidu proti útlaku. Jan Žižka, ovlivněn kázáními Jana Husa, se stává stoupencem reformace. Spolu s ním sdílí neochvějně přesvědčení být věrným v pravdě vlastního názoru. Toto přesvědčení mění v čin. Myslím, že nelze od sebe oddělit Žižku bojovníka a Žižku křesťana. Po upálení mistra Jana Husa hájí Jan Žižka jeho myšlenky s palcátem v ruce. Právě tato služba učinila z něho symbol v dějinné paměti národa. Neohrožený bojovník za pravdu, husitský vojevůdce, umírá 11. října 1424 v polním táboře u Přibyslavi. Příčinou nečekaného úmrtí byla pravděpodobně sepe na podkladě abscesu.

Tělo ukončilo svou pozemskou pouť, ale duch zůstal, aby se stal národním symbolem statečnosti v boji za pravdu a spravedlnost. To je potřebné v každé době, i když strach, uložený hluboko v nás, má jiné podoby, než tomu bylo v 15. století. Husitská tradice od té doby pomáhala národu překonávat nejtěžší období existence. Husitský chorál byl za první republiky součástí vojenských i státních ceremoniálů. V těžkých dobách druhé světové války se duch českého vojevůdce promítl do názvu 1. československé partyzánské brigády Jana Žižky, největší protinacistické vojenské jednotky v Protektorátu Böhmen und Mähren (Čechy

Jan Žižka z Trocnova a Kalicha, Jenský kodex

a Morava). Na začátku 21. století žijící generace již husitský symbol takto nevidí. Škoda – nepotřebují ho či nechťejí vidět pro jiné zájmy?

Napadá mne, zda je schopna globalizovaná Evropa bránit své kořeny, třeba jako husité. Globální člověk, opojen technologickým vývojem, bude tékat po světě a nebude mu záležet na místě a zemi kam patří, kde se narodil. Evropská, národní a potažmo také identita jedince byla tvarována jako kulturní dědictví. Míšení etnik se na vzniku evropských národů podílelo okrajově, na rozdíl od novodobých států, kde přistěhovalci z nejrůznějších částí světa začali společným sdílením území vytvářet novou kulturu. Tento model nelze přenést na Evropu. Evropské národy však mohou nově budovat vzájemné soužití na základě schweitzerovské „úcty k životu“. Přiznejme si, že skutečné hodnoty se dnes relativizují, chybí skutečné osobnosti, lidské vzory. Žijeme v postfaktické době, ve které lež je nazývána zástupně postpravdou. Aby Evropa fungovala, potřebuje nejen společný trh, ale také národní identitu, společně sdílenou etiku a morálku.

MUDr. Bohumil Ždichynec, CSc.

Klub Nuseláček slaví 100 let církve

Rodinný klub Nuseláček, který se nachází v Husově sboru v Praze Nuslích, se věnuje organizaci volnočasových zájmových aktivit pro rodinné skupiny v rámci projektu „Tvořivě ve třech generacích, hlinou a kresbou“, zaměřených nejenom na rozvoj jemné motoriky, představivosti a zručnosti ve výtvarném projevu, ale na vzájemném poznávání dětí s rodiči a prarodiči z jiného úhlu pohledu, což je pro všechny obohacující a inspirující. Vznikají nové citové vazby a asociace. Klub občasně organizuje i kulturní akce a workshopy.

Jedním z pilířů klubu Nuseláček jsou odpolední tvořivá setkávání s keramikou. Vedoucí klubu je sestra Mgr. Dana Krausová, odborně vede klub výtvarnice MgA. Elena Gergová. Ke 100. výročí vzniku Církve československé husitské vyrábí v klubu pamětní medaile. Sestra Gergová se zhostila tohoto úkolu vy-

nikajícím způsobem, navrhla několik variant nádherných ručně vyráběných keramických medailí, které mohou být památkou na tuto událost a též mohou udělat věřícím radost.

Výroba medailí je nevýdělečná. Nutno podotknout, že ne každý kus se povede. Prodejní cena zahrnuje především náklady na materiál a výpaly. V Nuseláčku však mají radost nad každou objednávkou, protože cílem této aktivity není zisk, ale připomínka významného výročí, na které se možná zapomíná. Aktérky z Nuseláčku se domnívají, že vznik Církve československé husitské svoji podstatou navazuje na mistra Jana Husa, je významnou událostí, kterou je třeba důstojně připomenout.

Kdo by měl zájem, může se o klubu Nuseláček dozvědět více na webových stránkách: <http://nuselacek.hys.cz>

Mgr. Dana Krausová

Daniela Krolupperová

Vánoční pohádka

Ilustrovala Michaela Bergmannová

Laskavý vánoční příběh na motivy klasických českých pohádek. S pořádnou zimou, spoustou sněhu, vesničkou pod horami, hustými lesy i pekelnou branou ve skalách.

224 stran, Mladá fronta 2019

Nepředmětnost v myšlení

„Nemáme pravdu, řekl bych, nýbrž pravda má nás; neustanovujeme ji, nýbrž rodíme se do ní.“
E. Rádl

Často jsem přemýšlela o tom, proč cítíme potřebu vystavit se ryzi nepředmětnosti. Uvědomovala jsem si, že jsme osloveni a jemně vyzváni. Jak můžeme odpovědět? Způsobem odpovědného jednání. Máme tady ryzi nepředmětnost světa jsoucna a nepředmětnost světa pravdy. Filosof Ladislav Hejdánek vysvětluje: „Zejména však k nám skrze svět řeči promlouvá pravda, která teprve samému světu řeči dává smysl, a která je v důsledku toho i garantem smysluplnosti každého našeho lidského promlouvání.“ Podle L. Hejdánka neexistuje žádná možnost aktivního přístupu k ryzi nepředmětnosti, ale existuje zkušenost onoho umlknutí, onoho zapření sebe samého a ztišení té rušivé překřikující hlučnosti lidského žití a myšlení, abychom mohli zaslechnout oslovující výzvu toho, co (ještě) není a čemu musíme nejen propůjčit svůj hlas, ale sama sebe, aby ten tichý hlas mohl být uslyšen. Člověk zpokorní, snaží se o usebrání, přeje si být osloven Pravdou samotnou.

Nad nepředmětným Bohem se už před lety hloubkově zamýšlel známý teolog Milan Balabán. Druhé slovo Dekalogu tento starozákonník pokládá za bázi a impuls nepředmětného myšlení víry. Toto druhé slovo Desatera totiž mluví proti zpodobování samotného Hospodina. Máme apriorní předpoklad, že nad člověkem nebo mimo člověka existuje instance, která je víc než člověk a něco jiného než člověk, něco nadřazeného, co je vůči člověku nezávislé, suverénní, něco, na čem ovšem člověk bytostně závisí. „Teprve zde, v dějinné vyznavačské půdě Izraele, dospěl věřící člověk k vlastnímu = autentickému pojetí = uchopení a přijetí Boží suverenity nad sebou a vůči sobě, jiným lidem, i celému světu. Teprve zde dorostl, či spíše pod tlakem naléhavé prorocké zvěsti vyrostl k pochopení jinakosti Boží (...). K jinakosti Boží patří Boží nezobrazitelnost. Nezobrazitelnost je tu

vhodné, funkční, chápat jako nepředmětnost.“

Ani člověk není v Božím pohledu předmět, nýbrž živý protějšek – tedy podle Claude Tresmontanta je někým, kdo se má Bohu podobat v jeho svobodě, suverenitě a stvořitelství. Partnerství s Bohem nám přibližuje také Martin Buber. Vztah Já a Ty podle něho prožíváme s bližním. Bližního nezpředměťujeme, respektujeme ho, prožíváme agapální lásku. Vztahujeme se k nejvyššímu Ty, tedy k Bohu.

Na tajných bytových seminářích v osmdesátých letech minulého století jsme v romantickém prostředí ateliéru sochaře Vladimíra Malého v Kožné ulici, nedaleko Staroměstského náměstí, hovořili s evangelickým farářem Alfredem Kocábem o biblických žalmech. Rozváděl přítom myšlenku, jak je důležité rozbit svůj stan na pomezí viditelného a neviditelného. Znamená to setrvávat ve viditelné skutečnosti polovinou své existence a druhou polovinou zamířit do onoho neviditelného, neuchopitelného. Citujme si nakonec nadějnou a povzbuzující myšlenku L. Hejdánka. „Když volám Boha, volám jej, obraceje se nikoli někam mimo sebe, navenek, do vnějšího světa, nýbrž obracím se do svého nitra jako k jedině cestě, jež vede k ryzi nepředmětnosti.“

PhDr. Olga Nytrová

Esej „Nepředmětnost v myšlení“ přednesla PhDr. Olga Nytrová na setkání u příležitosti kulatých narozenin spisovatelky RNDr. Markéty Hlasivcové v zasedací místnosti NO Církve československé husitské v Praze 8 – Karlíně. Večer se uskutečnil ve spolupráci Dialogu na cestě, Pražského klubu spisovatelů

Dialog na cestě (kanál na videotece YouTube) <https://www.youtube.com/channel/UCwWvA8b8zgfexTBrzfndTg>

Albánie

Historie

Území Albánie bylo obývané již v době antické a okolo roku 1000 před n. l. se do této oblasti začali stěhovali Ilyrové, kteří hovořili indoevropským jazykem. Antika dala i název této zemi Albánia, bílá země. Později toto území bylo dobyté východořímskou Byzantskou říší. Ve 12. a ve 13. století zde vzniklo Arbešské knížectví. Počátkem 15. století začali do Albánie pronikat Turci, proti kterým se postavil slavný albánský vojevůdce Gjergj Kastrioti Skanderbeg z Kruje (1405 – 1468). Tento národní hrdina sjednotil drobné knížectví v zemi a úspěšně 20 let bojoval v horách a v průsmycích proti Osmanské říši. Zajímavostí je, že Skanderbeg podporoval i mírové snahy krále Jiřího z Poděbrad. V roce 1468 tento panovník zemřel na malárii a brzy došlo k rozdrobení země, kterou snadno obsadili Osmané a vládli zde několik století. Turci v Albánii zavedli islám a křesťanství vytlačili do hor. Proti Osmanské nadvládě často propukala povstání, která byla ale vždy rychle potlačena.

Po první balkánské válce (1912–1913), ve které bylo Turecko poraženo, byla v Londýně 27. července 1913 podepsána mírová smlouva, která mimo jiné stanovila to, že Albánie bude samostatné knížectví. Existence tohoto dědičného knížectví byla garantována šesti mocnostmi – Rakousko – Uherskem, Německem, Francií, Itálií, Velkou Británií a Ruskem. Vládcem knížectví se 7. března 1914 stal protestant Wilhem Wied z Porýní (1876–1945), který si vybral za sídelní město knížectví přístav Drač. Po vypuknutí 1. světové války kníže vydal prohlášení, že neabdikuje, ale jen zemi opouští. Dne 3. září 1914 odplul na lodi Misura-

to do Rumunska, odkud byl jako major německé armády poslán na frontu do Flander. Hlavním důvodem, proč kníže odjel ze země, bylo to, že měl obavu, že italské vojsko začne obsazovat Albánii. Po ukončení I. světové války byl kníže pro vítězné mocnosti nepřijatelný a do Albánie se již nikdy nemohl nevrátit.

V roce 1916 se Albánie stala bojištěm I. světové války. Srbové (armáda a civilisté) po porážce od armád Rakouska – Uherska, Německa a Bulharska ustupovali včetně zajatců přes Černou Horu a území Albánie do přístavů Valony (Vlora) a Drače, kde se nalodili na loď spojenců, které je dopravily do bezpečí. Po obsazení Albánie rakousko-uherským vojskem tady do roku 1918 zemřelo i mnoho rakousko-uherských vojáků, a to včetně Čechů, na tropické nemoci, především pak na malárii, žlutou zimnici, tyfus a úplavici. Příčinou těchto nemocí byly v některých oblastech bažiny, ve kterých žily miliony infikovaných komárů.

Od roku 1920 se hlavním městem stala dvacetitisícová Tirana a o dva roky později se dostal k moci předseda vlády Ahmet Zogu (1895–1961). Byla zrušena monarchie a A. Zogu se stal prvním albánským prezidentem. V roce 1928 bylo obnoveno království a Ahmet Zoga se stal albánským králem a přejmenoval se na Zog I. Při cestě do Maďarska se seznámil s krásnou Geraldinou Apponyovou (1915–2002), která byla katoličkou a pocházela z maďarské šlechty. Dětství prožila na zámku v Oponicích na Slovensku, měla československé občanství a dobré vzdělání. Uměla francouzsky a maďarsky a postupně se naučila slovensky, albánsky, německy a anglicky.

Zog I. pozval Geraldinu do Albánie, kde ji požádal o ruku. V dubnu 1938 se konala svatba a manželé dostali od B. Mussoliniho (1883–1945) svatební dar osobní auto Mercedes. Manželům se 5. dubna 1939 narodil syn Leka Zogu (1939–2011), ale za dva dny poté začala italská armáda obsazovat území Albánie. Král Zog I. na nic nečekal a naložil do svého mercedesu státní poklad (zlaté pruty, další cennosti a peníze v hodnotě 2 miliard liber) a s rodinou šťastně dojel do Řecka a později pak do Velké Británie.

Zog I. celou válku prožil v přepychu jako exilový král a do Albánie se už nesměl vrátit. Za dobu jeho života bylo na něj spácháno 55 atentátů, které se štěstím, někdy i se zraněním přežil. Po II. světové válce mu generál de Gaulle zajistil azyl ve Francii a tam je také pohřben. Královna Geraldina a princ Leka Zogu se do Albánie vrátili po roce 1990, kde později zemřeli a jsou pohřbeni v Tiraně.

Po okupaci fašistickou Itálií byly Kosovo a Camerie (část Řecka) připojeny k Albánii a titul krále dostal od italské vlády král Viktor Emanuel III. (1869–1947). Italská armáda v Albánii v září 1943 kapitulovala a Viktor Emanuel III. se vzdal albánské koruny a poté území obsadila německá vojska. Albánští partyzáni za pomoci jugoslávských partyzánů osvobodili Tiranu i celou Albánii koncem roku 1944.

Albánie po II. světové válce

Dne 8. listopadu 1941 byla založena komunistická strana Albánie, která se zapojila do partyzánského povstání. V čele protifašistického odboje stál Enver Hodža, který si u Albánců získal velkou oblibu. Hodža byl povoláním učitel a měl i velmi dobré vzdělání, které získal na univerzitě v Paříži, Bruselu a v Moskvě. Ovládal několik

jazyků a za svůj život napsal 65 knih. V lednu 1946 byla vyhlášena Albánská lidová republika pod vedením komunistické strany, kterou vedl Enver Hodža. Postupně se v politickém myšlení rozešel s Josefem Brozem Titěm a stal se svérázným diktátorem. V zemi byl znárodněn průmysl, bankovníctví, obchod i zemědělství. V roce 1949 se Albánie stala členem Rady vzájemné hospodářské pomoci (RVHP) a v roce 1955 členem Varšavské smlouvy a Organizace spojených národů. V zemi bylo zavedeno bezplatné vzdělání a v roce 1946 byla zavedena povinná čtyřletá školní docházka, v roce 1952 sedmiletá a v roce 1963 osmiletá s polytechnickým zaměřením. Do roku 1955 byla odstraněna negramotnost u obyvatel do 40 let. Většina bažin byla vysušena a komáři a moskyti, kteří přenášeli tropické nemoci, byli vyhubeni pomocí DDT. Mnoho studentů z Albánie studovalo v Praze, a to především technické obory a lékařství. V zahraniční politice se Albánie orientovala na SSSR. Po nástupu N. S. Chruščeva k moci, jeho kritice kultu osobnosti J. V. Stalina, a především po snaze vybudovat v Albánii sovětské ponorkové základny, vzájemné vztahy prudce ochladly. V roce 1968 na protest proti okupaci Československa Albánie vystoupila z Varšavské smlouvy. Albánie se SSSR a s většinou socialistických zemí přerušila styky a orientovala se na politickou linii Mao Ce-tunga. Do Československa vysílalo radio Tirana, ve kterém špatnou češtinou četli zprávy někdejší studenti z našich univerzit. Pokud jste náhodou tuto stanici naladili, uslyšeli jste propagaci čínské kulturní revoluce, která nešla poslouchat. Je zajímavé, že vzájemný obchod s Albánií nebyl přerušen. Československo vyváželo do Albánie například zařízení a technickou pomoc na těžbu železonioklových rud, diessel – elektrické lokomotivy (které v Albánii dodnes jezdí),

a průmyslové výrobky. Do naší republiky se dovážel nikl, měď, asfalt, tabák a ovoce.

Po vzoru Číny byly v Albánii zrušeny vojenské hodnosti, auta směly vlastnit pouze organizace a cestovat po roce 1968 do zahraničí mohli pouze vybraní představitelé. Cestovní pasy byly obyvatelům odebrány, aby nemohli vycestovat. Později izolace Albánie došla tak daleko, že byly zrušeny radiové vysílače a dokonce byly zakázány i psací stroje. Maximální soukromé vlastnictví obyvatel byly čtyři slepice. Paranoidní E. Hodža prosazoval tvrdou politiku komunistické strany i ve své rodině. A jistě stojí za zmínku příhoda, která se stala, když jednou obědval se svojí sestrou a švagrem. Při rozhovoru u stolu mu švagr řekl, že v Albánii je příliš velká chudoba. Hodža se rozčílil, švagra zastřelil a sestru vyhnal ven na ulici. Potom se tím chlubil na zasedání vlády, že tak je třeba prosazovat zájmy komunistické strany i v rodinách.

Lidé se snažili z Albánie dostat přes hranice za každou cenu, a to především přes Skadarské jezero. Bohužel mnoho z nich bylo na hranicích zastřeleno. Na všechno dohlížela všude přítomná tajná policie Sigurimi. E. Hodža kupodivu nebyl nikdy příznivcem velké Albánie a nepodporoval nacionalistické odtržení Kosova na úkor Jugoslávie. Zemřel 11. dubna 1985 v Tiraně ve věku 76 let po dlouhé nemoci a je pohřben na hřbitově v Tiraně. Na pomníku má pouze jméno a narození, bez data úmrtí, a to proto, že v srdcích Albánců bude žít věčně.

Albánie po roce 1990

Nástupcem E. Hodži se stal Ramiz Alia (1925–2011), který po masových

demonstracích v 90. letech povolil vydání cestovních pasů a legalizaci opozičních stran. Krátce nato odešel do zahraničí asi 1 milion občanů, a to především do Řecka, Itálie, západní Evropy a do zámoří. Velký počet etnických Albánců žije v Kosovu (1,8 mil.), v Makedonii (800 tis.), v Řecku (600 tis.) a v Srbsku (62 tis.). Někteří z těchto emigrantů se věnovali organizovanému zločinu po celém světě. V červnu 2007 Albánii navštívil prezident USA J. Bush a byl zde bouřlivě uvítán. Přestože jeho osobní ochranka ho bedlivě hlídala, nepodařilo se jí zabránit, aby mu šikovní Albánci při vítání neukradli z ruky hodinky.

V roce 2008 prezident Sali Beriša oficiálně požádal na návštěvě v Praze premiéra ČR Mirka Topolánka o vstup Albánie do EU. Albánie se v roce 2008 stala členem NATO. Dnes je v Albánii velká nezaměstnanost, korupce, organizovaný zločin a výroba i distribuce drog, a tak si tato země na členství v EU ještě řadu let počká. Největší vliv na ekonomiku v Albánii má Itálie, která v tomto regionu měla vždy dominantní postavení. Jejich společné hranice jsou v Otrantském průlivu, kde je poloostrov Salento vzdálen od Albánie pouze 73 kilometrů. V Otrantském průlivu končí Jaderské moře a začíná moře Jónské. Itálové mají v Albánii levnou pracovní sílu, a tak sem převedli výrobu obuvi a šijí zde i světoznámé módní značky. Většina Albánců umí dobře italsky. Je zajímavé, že i když v Albánii ve velké míře pěstují tabák, nemají zde továrnu na cigarety. Investovat v Albánii je problematické a jistě o tom ví své naše energetická společnost ČEZ, která zde má s podnikáním velké problémy.

Pokračování v příštím čísle

Zpracoval Jan Boček

Návštěva v Zemi vycházejícího slunce

dokončení z minulého čísla

Velký ohlas u publika měla oblast veřejné dopravy. Popis vícepatrových nádraží, kde v několika úrovních jezdí místní lokálky, rychlíky a expresy i legendární vysokorychlostní vlak šinkanzen a kde je kromě spousty obchodů často i koncertní sál, v nás vyvolával trochu závistivý údiv. Nevěřícně jsme hleděli na fotografie nástupiště, kde na zemi byly nastříkané šlapky s čísly a na nich stáli spořádaně cestující čekající právě na šinkanzen. Číslo vedle stop byla čísla vchodu a místenky, neboť vlak zastaví přesně na místě, aby nástup proběhl co nejrychleji a bez problémů. Když pak ještě přednášející dodala, že vlaky šinkanzen jezdí rychlostí 300 až 320 km za hodinu, na nejvytíženějších tratích jede vlak každé 3 minuty a průměrné zpoždění je v řádu sekund, mysleli jsme si, že jsme zabrousili do říše sci-fi. A to se testuje vlak Maglev o rychlosti 590 km/hod!

Na druhé straně je tento luxus vyvážen jiným japonským fenoménem, který už není tak záviděníhodný, a tím je tvrdá práce. Pro salarymany (úředníky), kde postup na vyšší pozici není obvyklý, může mít pracovní týden i 80 hodin, neboť japonské firmy se snaží o maximální efektivitu. Zaměstnavateli jste zavázán, s ohledem na kolegy si raději nevybíráte dovolenou. Není proto divu, že se v Japonsku vyskytly psychické nemoci, které jinde ve světě nenajdeme. Patří mezi ně workoholismus a smrt z přepracování zvaná karoshi (poprvé popsána 1987). Nově se objevuje i hikikomori, tj. uzavření před světem, kdy člověk vlivem deprese nejméně půl roku nevychází z bytu. Důvodem je špatná zkušenost se společností – šikana, týrání, uniformita, stereotyp, nezaměstnanost...

V Japonsku roste i počet sebevražd a novinkou je tzv. kodokuši – sebevražda na základě strachu z osamělosti.

Také japonské děti tráví ve škole více času než děti u nás. Učí se i v sobotu a v neděli mívají sportovní a kulturní aktivity. Vyučování trvá do pozdních odpoledních hodin, školní docházka končí v 19 letech, výsledné hodnocení je současně závazným doporučením, kam se dítě má ubírat, hodnotí se nejen znalosti, ale i tělesná zdatnost, vztah k Japonsku či nadání. Uniforma je běžnou součástí všech typů škol i zaměstnání.

Pro Evropany mezi zvláštní tradice patří Hanami. Svátek kvetoucích sakur zachvátí Japonsko na přelomu března a dubna. Každoročně Japonci vyrazí pozorovat kvetoucí sakury, pořádají výlety do míst, kde kvetou celé sady, dělají pod jejich korunami pikniky, oddávají se odpočinku a sledování křehké krásy.

Japonsko má mnoho tváří a o každé z nich by se dala udělat samostatná přednáška. Za necelé dvě hodiny jsme se seznámili jen s drobnými střípky života a kultury této úchvatné a rozporuplné země.

Těšíme se ale na příští setkání s ní, neboť magistra Hejdová slíbila, že v případě zájmu opět mezi nás zavítá a budeme společně odkrývat další tajemství Země vycházejícího slunce. Fotografie nabídla hned 14 míst, která by nám mohla blíže představit. A jako malou ochutnávku nám ještě ukázala rozdíly v typech japonských zahrad (zahrady meditační, poustevnické, krajinné či dynamické, procházkové zahrady palácové i chrámové).

*Květoslava Salmonová,
LDK Dialog na cestě*

Malý předvánoční příběh

Období adventu i čas Vánoc, Boží přícházení, bychom si měli naplno prožít v lásce a pokoře. A nést si obojí s sebou dále do celého roku, světlo Vánoc pocíťovat každý den a vnímat jako příslib a naději. Bůh k nám přece přichází neustále. Hospodinův příchod je červená nit, která se táhne celou Bibli a prochází všemi věky.

V souvislosti s prosincovým časem se mi vynořuje jedna silná vzpomínka z mládí. Babička z otcovy strany, Marie, již žila v domově důchodců v Černošicích. Se svou druhou babičkou jsme se za ní občas z třígeneračního rodinného domu v Radotíně vydaly. Byly to takové „tajné“ výpravy. Po rozvodu u nás ze strany mé maminky totiž zapůsobil „syndrom zavrženého rodiče“, a bohužel i zavržení otcových rodičů. Všichni jste asi o podobných případech někdy slyšeli.

Během jednoho prosincového dne jsme se, společně s mladším bratrem Mirkem, nepozorovaně vyplížili z domu, abychom se vyhnuli sporu a hádce. Bylo mi devatnáct a bráškovi patnáct. Vydali jsme se stopem do Černošic. Nesli jsme s sebou ozdobenou jedlovou větev, čokoládu a pomeranče. Ve vrátnici domova důchodců nám však stroze oznámili, že je vstup zakázán kvůli epidemii chřipky. Museli jsme odejít, ale za chvíli jsme se nenápadně zahradou vrátili a nahlédli do recepcce. Naštěstí tam právě nikdo nebyl a my jsme stihli rychle proklouznout dovnitř. Opatrně

j jsme stoupali po schodech a zamířili do pokoje za babičkou. Ležela na své posteli a spala, stejně jako ostatní ženy okolo ní. Přinesené dárky jsme rozložili na babiččin noční stolek a chvíli jsme se na ni s dojetím dívali. Byla hubená, bledá, ve tváři však měla klidný a odevzdaný výraz. Cítili jsme k ní lásku a tiše se v duchu pomodlili. Potom jsme odešli stejně tichounce, jako jsme dovnitř pronikli.

Vydali jsme se pak ještě pěšky do míst, kam nás vedly vzpomínky na dětství. V Mokropsích jsme se zastavili u místního kostelíka, do kterého jsme s babičkou jako malí chodívali. Pak jsme vstoupili na ledem pokrytou Berounku a pozorovali majestátní zasněžený les a vysoké skály pod zimní oblohou. Cítili jsme na prchavý okamžik zvláštní a silnou sounáležitost a zároveň nás obestřel jasnozřivý pocit, že jsme svou babičku viděli naposledy. Záblesk intuíce. Uvědomovali jsme si v té chvíli, že nás nic nemůže připravit o naději a o víru, měli jsme dojem, že ve velebném tichu se dotýkáme kosmu. Tušili jsme, že spoustu tvrdých životních zkoušek ještě budeme muset unést, jako ostatně každý. Po očištěném adventu života však přichází spása a je tu s námi věrně bezpodmínečná láska.

PhDr. Olga Nytrová

Bohoslužba s em. br. biskupem Hradským v NO Holešovice

Sestra Eva Ševčíková při bohoslužbě s em. br. biskupem Hradským v NO Holešovice. V minulých dnech oslavila 30 let od svého vysvěcení.

v úctě s láskou sestra Evina

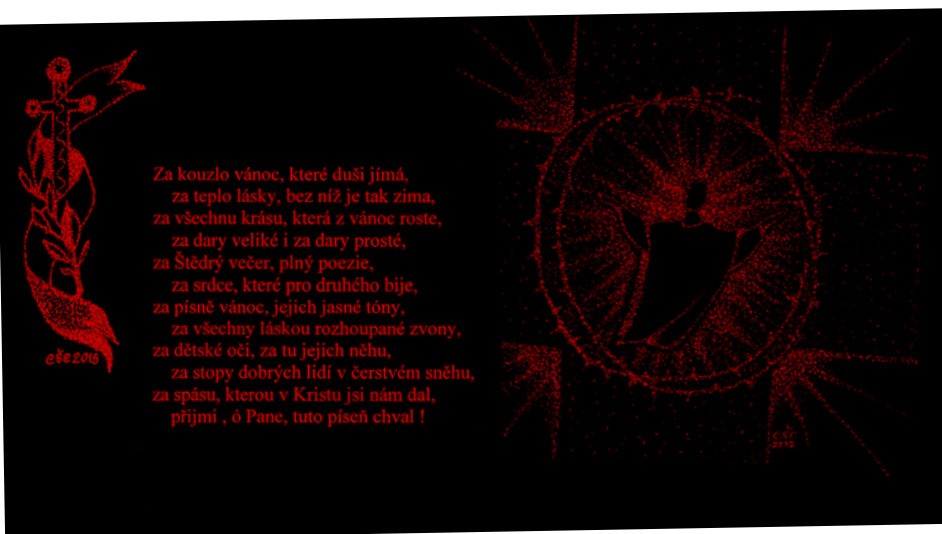
Evina

SVOBODA

V posledních dnech se množí vzpomínky na rok 1989, na příchod svobody. Každý o ní hovoří podle svých zkušeností i vázaně na věku. Chci se přidat svoji 86 letou zkušeností, ale nebudu vzpomínat na to zlé, jen chci poděkovat za dar svobody, která mne od prvního dne změnila život v úžasné zážitky, zkušenosti, práce i radosti z ní. A tak přidávám svou "trošku do mlýna".

První silný dotek mé svobody byl ten zázrak, že v den setkání lidu na Letné obdržela jsem janenské svěcení, asi opravdu jako první té doby. Bylo to v Holešovickém sboru, ještě s bratrem Petrem, libeňským odchovancem jako já farářkou Eliškou Raumanovou. Vysvětil nás biskup René hradecký, mým spolusvětitelům byl můj učitel Dr. Horský. Nikdy na to nezapomenu. S udělením dispense přijala jsem službu v n.o. Libeň, která byla a zůstala krásnou částí mého života ve službě-mnoho mae naučila a dala radost. Petr odešel na fakultu, auy studium dovršil. V mém věku se to již nedalo. Minulý režim mne nedovolil dokončit gymnasium, natož složit maturitu, o vysoké škole jen snít. Byla jsem dcerou svého čestného otce a tím nebezpečná. A tak jen z vále moží stalo se vše, jak se stalo, ba, ještě více! Po několika letech přešla jsem služebně do Holešovické n.o., kde jsem s br. Slavíkem sloužila 14 let. A vlastně, i když jsem v 80 letech šla do důchodu, sloužím stále, kdykoliv je třeba zástup a to nejen v Holešovicích, ale i v DPS Studánka a ve svém nynějším domově v Domě seniorů pokračuji se svými "ovečkami" i zde pravidelně. Tvoříme radostnou skupinku ve víře a lásce, tak, jak to má být. Tato moje vzpomínka nemá být mojí chloubou, jen důkazem moci moží, který nás vede cestami svými. Takto děkuji a vzpomínám na svobodu 89 já a je velkou milostí, že jsem to směla prožít a prožívám i nadále. Važme si svobody, byla drazé vykoupena.

Eva Sevěřiková, jamačka Praha-7

Vážení čtenáři,
přinášíme Vám ukázkou z další básnické sbírky spisovatelky a publicistky
PhDr. Olgy Nytové Silokřivky na hladině, kterou vydala v letošním roce
s ilustracemi V. Polívkové

Diadém pokory

Uchváčení pohádkami
znovu nabíráme sílu
vykročit blátem k bezčasí
„okouzlená duše“
vydrží víc ran
Diadém pokory
září jako několik měsíců v úplňku
a sepjaté dlaně svítí bělostí mramoru
a bílého kmentu

Sklička dětství

Barevná sklička dětství
září do noci
jsou z části rozbitá
ale v niterném snění se scelí
V hloubi paměti
jsou promítnuty
všechny dětské Vánoce
narozeniny a výlety
průzkumné výpravy do sklepa
a na půdu velkého domu
Tichem zašumí andělská křídla
tajemství se připomene
prazvláštní vůně

Hledání

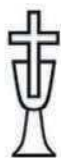
Hledám tě, zaostřuji sluch
jsi přece tak blízko
na malý okamžik všechno zvoní
získá zlatavý nádech slunce
jako byliny na pastýřských
polích u Betléma
Hledám tě, tvá hůl mě podepírá
když kulhám a ztrácím síly
vdechuješ do mé tváře
jásavý tanec blankytnu

Vzácný příteli

Hlas plný silných odstínů
který již před lety
umkl
Silueta urostlé postavy
závan kdysi tak blízké bytosti
Chystá se jakási
večerní slavnost
kde mám být
Jakou vzdálenost
mám ujít

Zjevil ses v mém snu jako
mlčenlivý průvodce
poznala jsem tě
Dávný příteli
jsi tak živý
a přítomný

Působí jakási
skryté síly
Ukázal jsi mi cestu
to je tak dávno
Jako bys právě dnes k tomu
chtěl něco bezeslovně dodat

100. výročí Církve československé husitské

Slavnostní bohoslužba

kteřou povede patriarcha ThDr. Tomáš Butta
spolu s biskupským sborem
se koná

**v sobotu 11. ledna 2020
ve 14 hodin v chrámu sv. Mikuláše**

na Staroměstském náměstí v Praze

varhany - Michal Hanzal

trubka - František Bílek

sólový zpěv - Martina Bauerová

sborový zpěv - smíšený pěvecký sbor Mikrochor

pod vedením sbormistra Lukáše Prchala

